

NURMIJÄRVI

Rajamäen osayleiskaavan arkeologinen inventointi 2026

Joel Karhapää

Tilaaaja: Nurmijärven kunta

Sisältö

Perustiedot.....	3
Yleiskartta	4
Kohdeluettelo.....	5
Inventointi	5
Lähteet.....	7
Kuvia alueesta.....	7
Kohdekuvaukset.....	10
1 NURMIJÄRVI VALTA-AKSELI	10
2 NURMIJÄRVI KILJAVA	11
3 NURMIJÄRVI MATKU	12
4 NURMIJÄRVI RAJAMÄKI.....	15
5 NURMIJÄRVI YLI-URTTILA	17
6 NURMIJÄRVI PINOMÄKI	17
7 NURMIJÄRVI AROLA	19
8 NURMIJÄRVI KORKEAKALLIO	19
9 NURMIJÄRVI KYTÖPELTO	20
10 NURMIJÄRVI URTILA.....	21
11 NURMIJÄRVI BJÖRKBACKA	24
12 NURMIJÄRVI NYBACKA 2	25
13 NURMIJÄRVI KÄLLARBACKA.....	27
14 NURMIJÄRVI RIBACKA.....	28
15 NURMIJÄRVI HYVÄMÄKI	29
16 NURMIJÄRVI PÄRIJÄINEN	31
17 NURMIJÄRVI PINNI.....	33
18 NURMIJÄRVI KUPURINNUMMI 1	35
19 NURMIJÄRVI KUPURINNUMMI 2	36
20 NURMIJÄRVI SOLTTELANNUMMI 1	37
21 NURMIJÄRVI SOLTTELANNUMMI 2	40
22 NURMIJÄRVI SOLTTELANNUMMI 3	43
23 NURMIJÄRVI KAHITIE	44
24 NURMIJÄRVI KALATIENSUO.....	44
25 NURMIJÄRVI VALTA-AKSELI 2.....	45
26 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 1	47
27 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 2	48
28 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 3	48
29 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 4	49
30 NURMIJÄRVI MIILUMÄKI	50
31 NURMIJÄRVI PINNINNUMMI 1	51
32 NURMIJÄRVI PINNINNUMMI 2	53
33 NURMIJÄRVI PINNINNUMMI 3	54

Kansikuva: Pillikorven pohjoispuolta kuvattuna luoteeseen.

Perustiedot

Alue:	Tutkimusalue on Nurmijärven Rajamäen osayleiskaavan alue, jonka pinta-ala on kaikkiaan noin 38,8 km ² .
Tarkoitus:	Selvittää alueen muinaisjäännökset ja muut arkeologiset suojelukohteet.
Maastotyö:	23.-26.6.2026
Tilaaaja:	Nurmijärven kunta
Tekijät:	Joel Karhapää
Tulokset:	Ennen inventointia alueelta tunnettiin yksi arkeologinen suojelukohde: rajamerkki 2 Kiljava.

Inventoinnin jälkeen tutkimusalueella on 18 arkeologista suojelukohdetta:

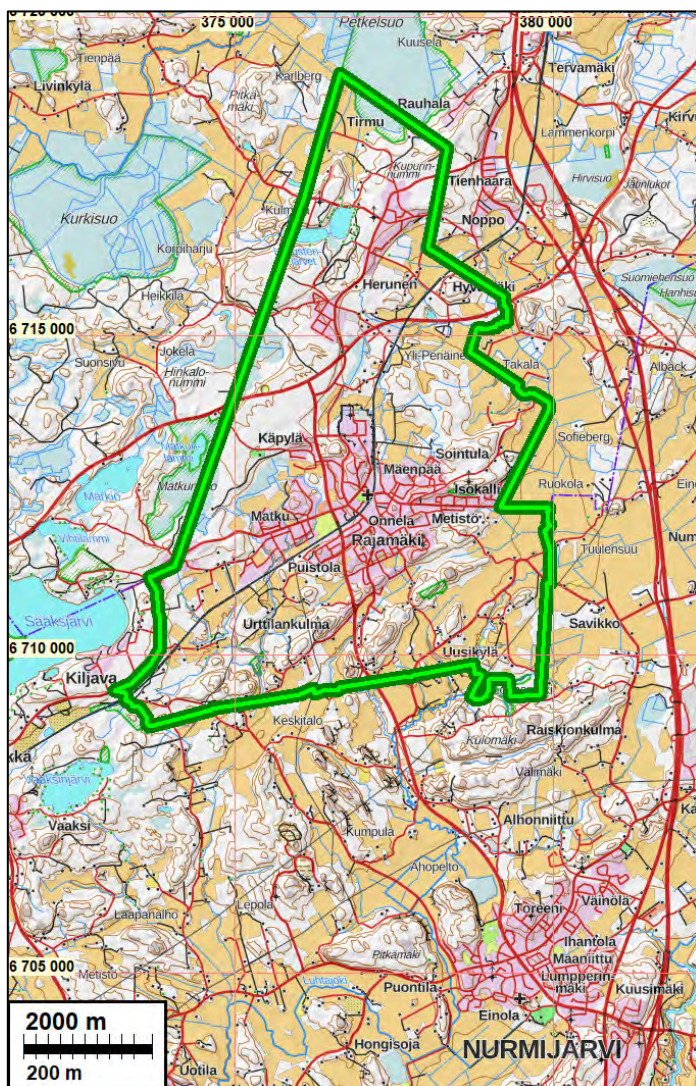
Kiinteät muinaisjäännökset (kaavamerkintä 'sm'): 11 hiilimiilukohdetta, neljä tervahauta-kohdetta ja yksi rajamerkki.

Muut kulttuuriperintökohteet (kaavamerkintä 's'): kaksi talonpaikkaa.

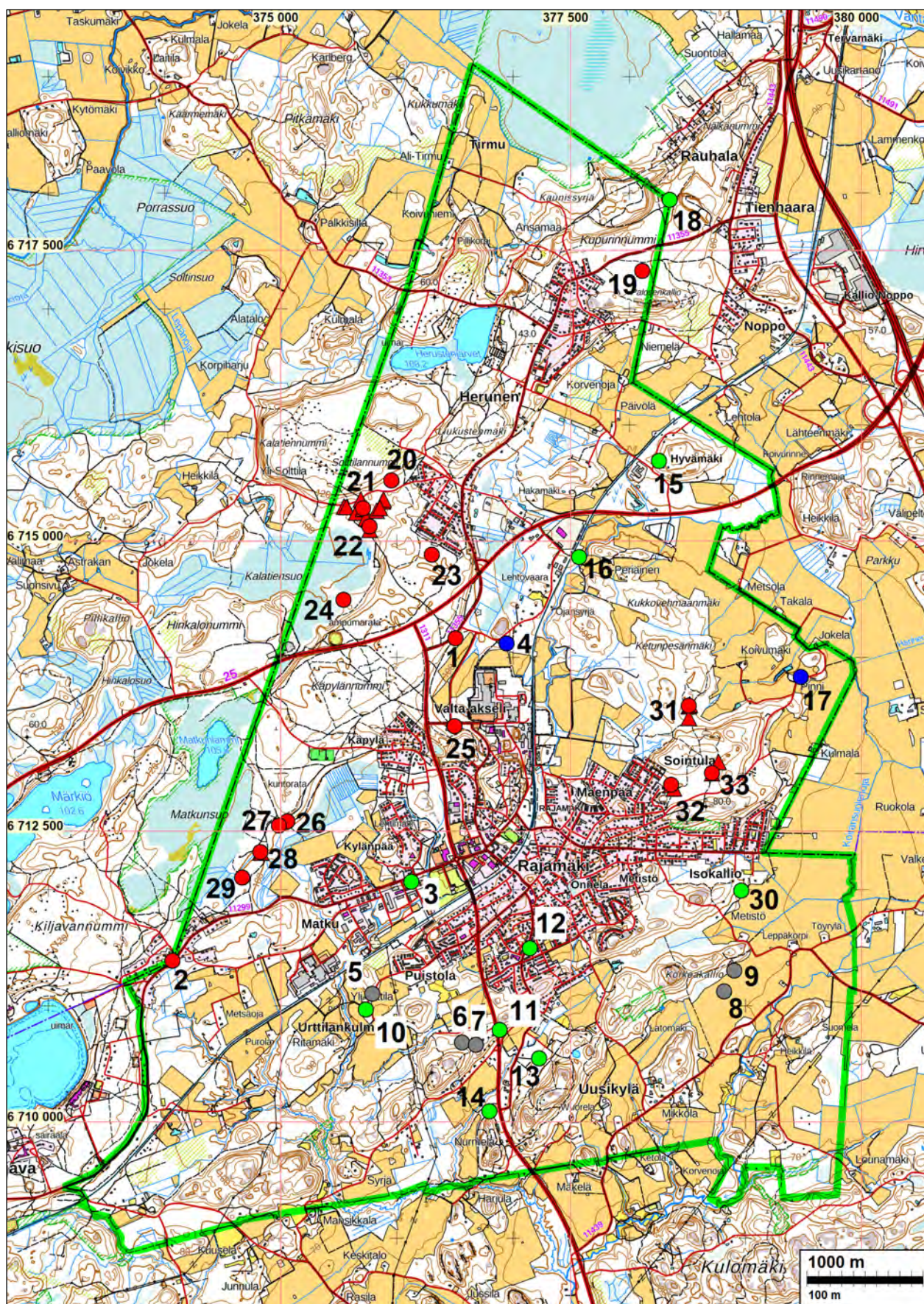
Lisäksi 10 muuta kohdetta (ei suojelukohteita). Viisi ennestään tunnettua mahdollista muinaisjäännöstä ehdotetaan poistettavaksi.

Alla tutkimusalue vihreällä.

Koordinaatit ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa, ellei toisin mainittu. Maasto- ja peruskartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 5 ja 6/2026. Nämä sekä lidaraineiston visualisoinnit ovat em. koordinaatiston pohjois-eteläsuunnassa = koordinaatiston karttapohjoinen on kartassa ylhäällä. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 6/2026. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatusnusta. Valokuvat ja muu materiaali sekä raportin kantadokumentti ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n palvelimella ja sen varmuuskopioilla (fyysisesti Suomessa, eri paikoissa).

Yleiskartta

Tutkimusalue vihreällä. **Kiinteät muinaisjäännökset punaisina ympyröinä** (kaavamerkintä 'sm') ja niiden alakohdet punaisina kolmioina. **Muut kulttuuriperintökohteet sinisellä** (kaavamerkintä 's'), **muut kohteet vihreällä** (ei suojelukohteita) ja **harmaalla poistettavat kohteet**.

Kohdeluettelo

Kaikki kohteet ovat Nurmijärven kunnassa.

nro	nimi	mj tunnus	status	tyyppi	N	E
1	VALTA-AKSELI	1000059737	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6714162	376505
2	KILJAVA	1000013277	kiinteä muinaisjäänös (sm)	rajamerkki	6711385	374069
3	MATKU	1000036444	muu kohde	talonpaikka	6712066	376127
4	RAJAMÄKI	1000036445	muu kulttuuriperintökohde (s)	talonpaikka	6714120	376948
5	YLI-URTTILA	1000036443	ei ole mitään	torppa	6711104	375789
6	PINOMÄKI	1000036442	ei ole mitään	torppa	6710683	376560
7	AROLA	1000036441	ei ole mitään	torppa	6710663	376684
8	KORKEAKALLIO	1000036439	ei ole mitään	torppa	6711123	378816
9	KYTÖPELTO	1000036440	ei ole mitään	torppa	6711303	378904
10	URTILA	uusi kohde	muu kohde	talonpaikka	6710964	375734
11	BJÖRKBÄCKA	uusi kohde	muu kohde	talonpaikka	6710788	376885
12	NYBACKA 2	uusi kohde	muu kohde	talonpaikka	6711496	377146
13	KÄLLARBACKA	uusi kohde	muu kohde	talonpaikka	6710547	377225
14	RIBACKA	uusi kohde	muu kohde	talonpaikka	6710090	376797
15	HYVÄMÄKI	uusi kohde	muu kohde	talonpaikka	6715580	378186
16	PÄRIJÄINEN	uusi kohde	muu kohde	talonpaikka	6714862	377569
17	PINNI	uusi kohde	muu kulttuuriperintökohde (s)	talonpaikka	6713829	379477
18	KUPURINNUMMI 1	uusi kohde	muu kohde	rajamerkki	6717938	378351
19	KUPURINNUMMI 2	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6717327	378116
20	SOLTTILANNUMMI 1	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	tervahauta	6715521	375954,6
21	SOLTTILANNUMMI 2	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6715281	375709,3
22	SOLTTILANNUMMI 3	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	tervahauta	6715127	375766,7
23	KAHITIE	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6714882	376300,7
24	KALATIENSUO	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6714496	375541,5
25	VALTA-AKSELI 2	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6713404	376498,7
26	KÄPYLÄNNUMMI 1	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	tervahauta	6712586	375058,7
27	KÄPYLÄNNUMMI 2	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6712550	374984,9
28	KÄPYLÄNNUMMI 3	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	tervahauta	6712323	374828,4
29	KÄPYLÄNNUMMI 4	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6712101	374668,7
30	MIILUMÄKI	uusi kohde	muu kohde	hiilimiilu	6711989	378966,3
31	PINNINNUMMI 1	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6713580	378515,2
32	PINNINNUMMI 2	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6712901	378360,8
33	PINNINNUMMI 3	uusi kohde	kiinteä muinaisjäänös (sm)	hiilimiilu	6713002	378712,4

Inventointi

Nurmijärven Rajamäen alueelle laaditaan osayleiskaavaa. Nurmijärven kunta tilasi osayleiskaavan inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Joel Karhapää teki inventoinnin maastotyön 23.-26.6.2026 työn kannalta hyvissä olosuhteissa.

Noin 38,8 km² laajuinen osayleiskaavan alue, eli tutkimusalue rajautuu länsi-, pohjois- ja itäpuolella Nurmijärven kunnan ja Hyvinkään kaupungin väliseen rajaan, ja eteläpuolella Kulomäkeen ja Kiljavaan.

Tutkimusalue on sisällytynyt aikaisempiin Nurmijärven kuntatason inventointeihin: Sunin Nurmijärven muinaisjäännösten inventointi vuodelta 1975 (raportti vuodelta 1976) ja Sepän Nurmijärven inventointi vuodelta 2006. Rostedt inventoi Nurmijärven historialliset muinaisjäännökset vuonna 2008 (raportti vuodelta 2009). Ei ole tietoa missä määrin em. inventoinneissa liikuttiin tällä alueella.

Ennen inventointia tutkimusalueella sijaitsi yhdeksän muinaisjäännösrekisterin kohdetta: hiilimiilu Valta-akseli, rajamerkki Kiljava ja seitsemän Kuninkaan kartalta (v. 1776-1805) paikannettua ja maastossa tarkastamatonta torppaa. Hiilimiilu Valta-akseli oli laserkeilausaineistosta paikannettu havaintokohde (Antti-roiko 2025 etätarkastus), rajamerkki Kiljava löytyi Rostedtin 2008 Nurmijärven inventoinnissa ja seitsemän torppaa Ermalan arkistotutkimuksessa (2019).

Tutkimusalue sijoittuu pääosin 70–125 metrin korkeusvälille. Tutkimusalueen luoteispuolella sijaitsee Ensimmäinen Salpausselkä, reunamoreeni, joka syntyi Baltian jäärjärven aikana yli 12 000 vuotta sitten. Tutkimusalueen alemmat korkeustasot (noin 70-80 m mpy) olivat Yoldiameren rannalla noin 11 500 vuotta sitten, joka on liian varhain rantasidonnaisille kivikautisille asuinpaikoille. Tutkimusalueen pohjoispuolella on Herustenjärvet, jotka ovat kaksi noin 300 m halkaisijan järveä. Tutkimusalueella voisi sijaita kivikauden nuorakeraamisia asuinpaikkoja, koska ne eivät usein ole rantasidonnaisia. Tutkimusalueelta tai sen läheisyydestä ei tunneta rautakautisia arkeologisia kohteita.

Tutkimusalueen maat ovat kuuluneet Nurmijärven pitäjän Kirkonkylään ja Hyvinkään kylään.

Valmisteluvaiheessa tarkastettiin inventoitua aluetta kuvaavia vanhoja karttoja: Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartta vuodelta 1786, Nurmijärven Hyvinkään kylän isojakokartta vuodelta 1804, Kuninkaan kartta (1776-1805), Nurmijärven pitäjänkartta vuodelta 1840 ja vanhoja peruskarttoja. Isojakokartoilta ja pitäjänkartalta paikannettiin useita talonpaikkoja ja muutamia rajakulmia, joissa voisi sijaita rajamerkkejä. Rajamäen taajaman halki on mennyt Kirkonkylän ja Hyvinkään välinen raja, jossa on ollut Rajamäen rajakulma. Isojakokartoilla ja pitäjänkartalla on huomattavasti vähemmän pelloja kuin peruskartoilla ja nykyään. Kuninkaan kartta on alueella erittäin viitteellinen ja epätarkka maastonmuotojen ja torppien sijaintien perusteella.

Valmistelussa tarkasteltiin Maanmittauslaitoksen 5 p lidaraineistosta (laz) laadittuja korkeusmallien visualisointeja, joista etsittiin arkeologisesti mahdollisesti mielenkiintoisia ilmiöitä. Korkeusmallien visualisoinneissa havaittiin useita hiilimiiluja ja tervahautoja. Näiden lisäksi useita kuoppia havaittiin, jotka osoittautuivat maanottokuopiksi tai puolustusvoimien maastoharjoitusten kaivannoiksi.

Maastossa tutkimusalue tutkittiin silmänvaraisesti, kävelemällä alueen maastoissa pistokokeenomaisesti valmisteluissa maastohavaintojen perusteella valituilla kohdilla. Lapiolla koepistoja kohdissa missä arvioitiin topografian ja maaperän puolesta mahdolliseksi sijaita maanalaisia arkeologisia jäännöksiä, kuten esimerkiksi nuorakeraamisia asuinpaikkoja.

Tutkimusalue koostuu pääosin laajoista peltoalueista, Rajamäen taajamasta, hiekkamoreenisista/hiekkaisista metsistä. Tutkimusalueen pellot olivat lähes kokonaan kesannolla tai viljelyksessä. Tutkimusalueen itäpäässä oli yksi kylvetty pello, joka pintapöimittiin maanomistajan luvalla. Tutkimusalueen eteläpuolella on muutamia puroja/ojia, joiden lähetyvillä voisi sijaita nuorakeraamisia asuinpaikkoja. Kartan ja maastohavaintojen perusteella järkevimät paikat olivat viljelyksessä/kesannolla olevilla pelloilla, joita ei tutkittu. Pari hiilimiilua löytyi maastossa ilman laserkeilausaineiston havaintoa (kohteen 31 alakohteita). Tämän perusteella tutkimusalueella voi olla enemmän hiilimiiluja, jotka eivät näy selvästi laserkeilausaineistossa.

Inventoinnin lopputulos on:

Ennen inventointia alueelta tunnettiin yksi arkeologinen suojelukohde: rajamerkki 2 Kiljava.

Inventoinnin jälkeen tutkimusalueella on 18 arkeologista suojelukohdetta:

Kiinteät muinaisjäännökset (kaavamerkintä 'sm'): 11 hiilimiilukohdetta, neljä tervahautakohdetta ja yksi rajamerkki.

Muut kulttuuriperintökohteet (kaavamerkintä 's'): kaksi talonpaikkaa.

Lisäksi 10 muuta kohdetta (ei suojelukohteita). Viisi kohdetta ehdotetaan poistettavaksi.

6.7.2026

Joel Karhapää

Lähteet

Alanen, T. ja Kepsu, S. 1989. Kuninkaan kartasto Suomesta 1776-1805. SKS

Lindgrén, J.F. 1829. Karta öfver Matku dels Krono, dels skatte Hemmans Ägor i Nurmijärvi Kyrkobys Samfällighet af Borgå Härad samt Nylands och Tavastehus Län. Åkrar och Ängar efter Nymatning, samt till skog efter en af C. Fredricson 1786 författad. Maanmittaushallituksen arkisto.

Maanmittauslaitoksen 5 p laserkeilausaineisto (laz). Helsinki 2020 ja Riihimäki 2023.

Nurmijärven pitäjänkartta. 1840. 2041 12, 2042 10, 2044 01. Maanmittaushallituksen arkisto.

Peruskartta. 2041 12: 1957. 2042 10: 1961. 2044 01: 1960. Maanmittauslaitos.

Rostedt, T. 2009. Nurmijärvi historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi 5.5-23.5.2008. Museovirasto: Raken-
nushistorian osasto.

Senaatinkartta. 1871. X 29 Nurmijärvi. Maanmittaushallituksen arkisto.

Seppä, J. 2006. Nurmijärven arkeologinen inventointi. Museovirasto.

Suni, M. 1976. Nurmijärven muinaisjäännösten inventointi 1975.

Westermarck, J.P. 1786. Charta öfver Nurmierfvi Kyrkio Byss Ägor Nylands Lan Borgo Härad och Nurmierfvi Sökn.
Konseptikartta. Maanmittaushallituksen arkisto.

Zitting, N.A. 1804. Geometrisk Charta Öfver Hyvinge Samfällighets Ägor uti Nylands Län Borgå Härad Nurmjarvi
Socken. Konseptikartta. Maanmittaushallituksen arkisto.

Kuvia alueesta

Vasemmallä: Kupurinnummen länsipuolen Tirmuntietä kuvattuna etelään.

Oikealla: Herustenjärvien pohjoispuolen kivikkoista metsää kuvattuna itään.

Vasemmalla: Käpylännummea ampumaradan eteläpuolella, kuvasuunta kaakkoon.

Oikealla: Käpylännummea hautausmaan lounaispuolella, kuvasuunta etelään.

Vasemmalla: Hakamäen luoteispuolen metsää kuvattuna luoteeseen.

Oikealla: Tutkimusalueen lounaispuolen metsää kuvattuna länteen.

Vasemmalla: Hyvämäen länsipuolen peltoja kuvattuna länteen.

Oikealla: Kohteen 11 Björkbacka etelänpuolen niittyä kuvattuna kaakkoon.

Vasemmalla: Urtilan kesannolla olevia peltoja kuvattuna länteen.
Oikealla: Korkeakallion länsipuolen peltoa kuvattuna länteen.

Uusikylän Mikkolan lounaispuolen peltoja kuvattuna lounaaseen.

Kohdekuvaukset

1 NURMIJÄRVI VALTA-AKSELI

Mjtunnus: 1000059737

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: historiallinen

Tyyppi: hiilimiilu

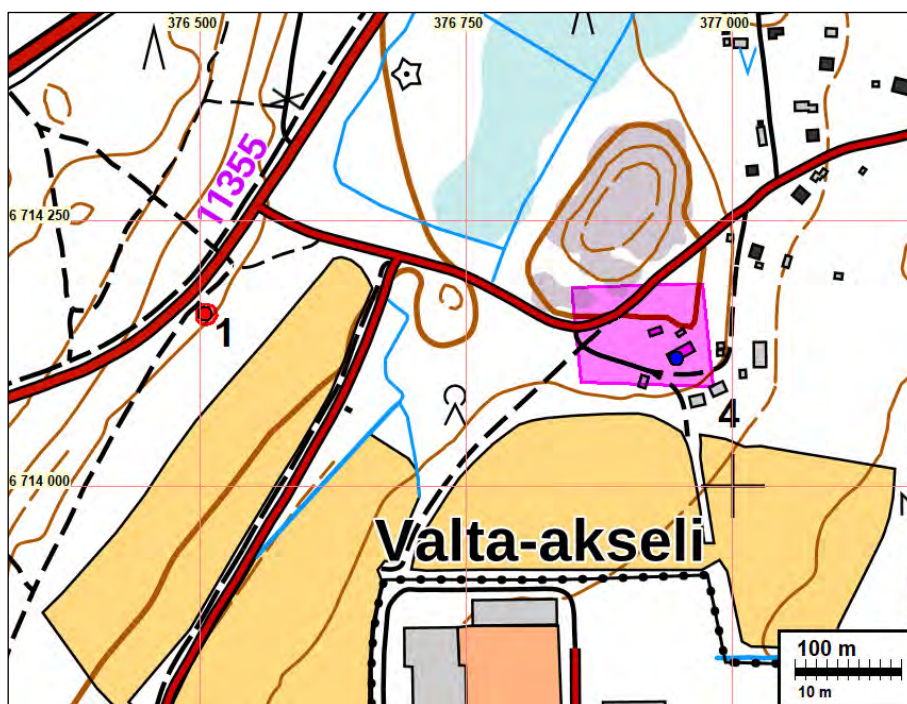
Koordin: N: 6714162 E: 376505

Tutkijat: Anttiroiko 2025 etätarkastus, Karhapää 2026 inventointi

Muutokset: status (ennen havaintokohde)

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohteeseen kuuluu hiilimiilu. Kohde on tunnistettu ja rajattu Maanmittauslaitoksen laser 5p aineistosta (Tuotantoalue: Helsinki 2020) tehtyjen arkeologisten havaintojen perusteella (Anttiroiko 2025, etätarkastus). Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa.

Karhapää 2026: Hiilimiilun halkaisija on noin 18 m ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 13 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä ympäröivää maastoa korkeammalla, ja se on osittain vaurioitunut koneurasta. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilun pohja on muodoltaan tasainen.

Hiilimiilu 1 Valta-akseli punaisella. Talonpaikka 4 Rajamäki rajausta sinipunaisella ja sijaintipiste sinisellä. Rajamäen vanha muinaisjäännösrekisterin sijaintipiste (ei kartalla) on noin 1800 m etelään kohteen uudesta sijaintipisteestä.

Kohteen hiilimiilu kuvattuna lounaaseen.

2 NURMIJÄRVI KILJAVA

Mjtunnus: 1000013277
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: rajamerkki

Koordin: N: 6711385 E: 374069

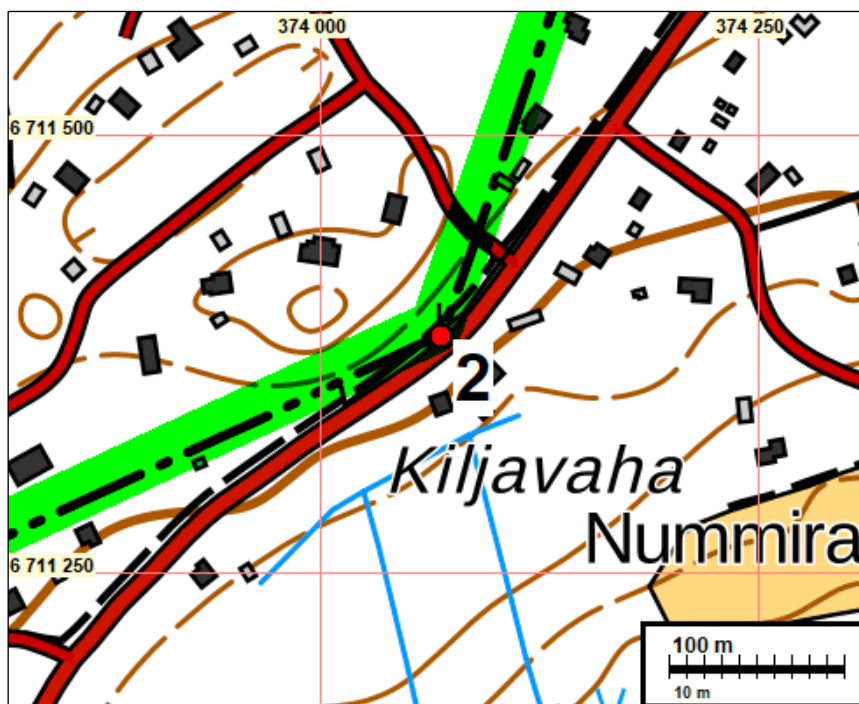
Tutkijat: Rostedt 2008 inventointi, Mikkanen 2025 tarkastus

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Nurmijärven ja Hyvinkään rajalla, Nurmijärven pohjoisosassa, Rajamäen kirkolta 3,1 km itäkoilliseen. Hämeen ja Uudenmaan välinen rajalinja muotoutui tarkemmin viimeistään 1500-luvulla, ja tässä yhteydessä Nurmijärven pohjoisosa kuului Hämeen puolelle ja eteläosa Uudenmaan puolelle. Jaakko Teitti mainitsee nähneensä Viipurin linnassa vanhan rajatuomion 1550-luvulta, joka sekin lienee kopio vielä vanhemmasta raja-asiakirjasta. Nurmijärven osalta vanha rajalinja kulki idästä länteen lueteltuna seuraavasti: Petäjäskoski-Hanhisuonsaari-Kiljava-Sääksjärven Röykkä-Nummenpää-Hirvikorpi. (Tommila 1958, 105–106 viitteineen)

Kiljavan rajakivi on isohko siirtolohkare Kiljavantien varressa, tien pohjoispuolella. Se on muodoiltaan pyöreähkö soikio, kooltaan 2 x 3 x 2 metriä. Mitään hakkauksia tai muita kruunun tarkistusmerkkejä ei havaittu.

Kohde tarkastettu vuonna 2025 valokuitutöiden vuoksi. Kohteelle lisätty aluerajaus.

Karhapää 2026: Kohdetta ei tarkastettu maastossa, koska kohde on tarkastettu viime vuonna.

Rajamerkki 2 Kiljava punaisella.

3 NURMIJÄRVI MATKU

Mjtunnus: 1000036444
 Status: muu kohde
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: talonpaikka

Koordin: N: 6712066 E: 376127

Tutkijat: Ermala 2019 arkistotutkimus, Karhapää 2026 inventointi

Muutokset: status (ennen mahdollinen muinaisjäänös), tyyppi (ennen torppa), sijaintipiste (ennen N 6711946 E 375564)

Huomiot: Muinaisjäänösrekisteri: Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa ja sitä ei ole rajattu. Museo-kartan piste on viitteellinen. (Lähde: Kuninkaankartasto)

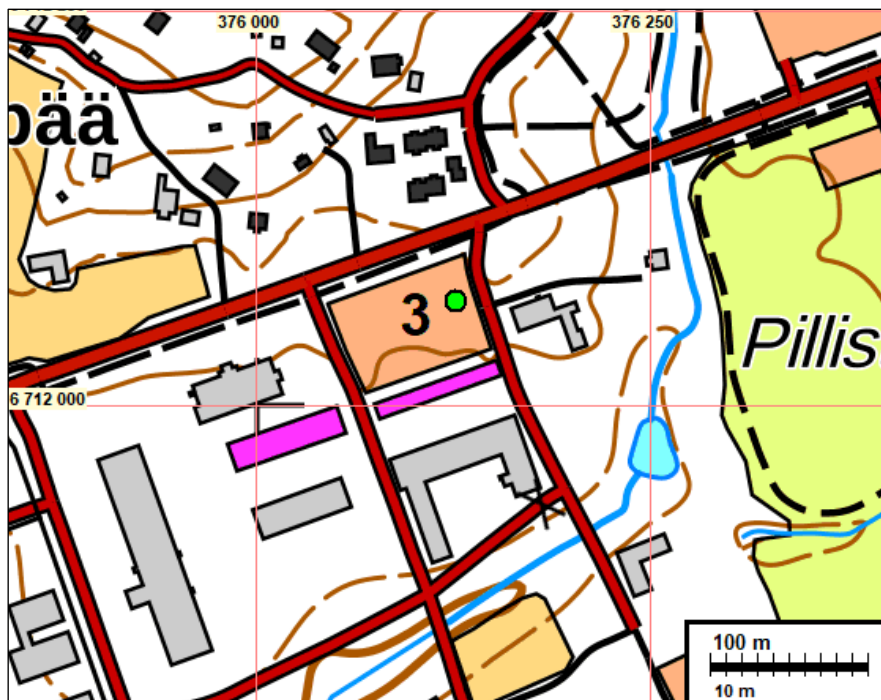
Karhapää 2026: Kuninkaan kartalta (1776-1805) alueella on kaksi torppaa, joista toinen on vanhan muinaisjäänösrekisterin sijaintipisteen kohdalla länsilounaassa uudesta sijaintipisteestä. Tämä läntisempi torppa ei ole isojakokartalla, pitäjänkartalla tai 1800-luvun alkupuolen tiluskartalla. Kuninkaan kartta ei ole luotettava lähde historiallisen torppien tai talojen tarkkaan paikannukseen.

Kohteen sijaintia kuvaava koordinaattipiste muutettiin vuoden 1786 Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartan ja vuoden 1840 Nurmijärven pitäjänkartan perusteella (kartalla ei myöhempiä päällepiirroksia, joten kartta kuvaa vuoden 1840 tai aikaisempaa tilannetta).

Isojakokartalla Matku ei ole torppa (kyseisellä isojakokartalla on merkitty torpat lisäämällä "Torpen" nimen perään). Pitäjänkartalla paikalle ei ole myöskään merkitty torppaa ja vuoden

1829 Matkun tiluskartalla paikalla on "hemman", eli talonpaikka. Näiden karttojen perusteella paikalla ei ole ollut torppaa, vaan talonpaikka.

Isojakokartan tontin länsipuolella on nykyään asfaltoitu parkkipaikka, jota ennen paikalla oli ilmakuvien perusteella raskasrakenteisia maatalousrakennuksia. Isojakokartan tontin itäpuolella on metsittynyttä maatilaa, joka on ollut ilmakuvien perusteella käytössä vielä vuonna 1978 (ks. alla oleva ilmakuva). Maatilan rakennuksia on laajennettu/rakennettu vuoden 1936 jälkeen, jonka perusteella on epätodennäköistä, että alueella on säilynyt 1700-luvun tai vanhempia kulttuurikerroksia tai rakenteita.

Talonpaikka Matku vihreällä. Vanha sijaintipiste (ei kartalla) on noin 600 m länsilounaaseen uudesta sijaintipisteestä.

Matkun talotontti ympyröitynä vihreällä v. 1786 isojakokartan otteessa.

Matkun sijaintipiste vihreällä v. 1936 ilmakuvassa.

Matkun sijaintipiste vihreällä v. 1978 ilmakuvassa.

Kohde kuvattuna lounaaseen.

4 NURMIJÄRVI RAJAMÄKI

Mjtunnus: 1000036445
 Status: muu kulttuuriperintökohde (s)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: talonpaikka

Koordin: N: 6714120 E: 376948

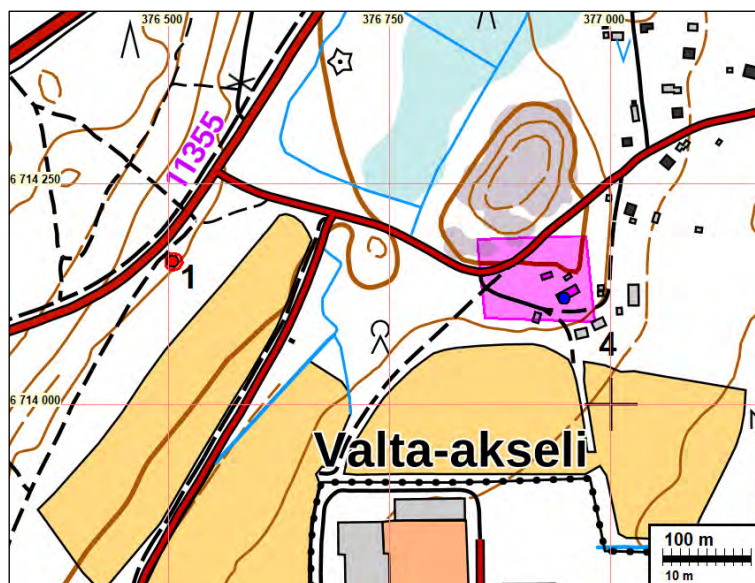
Tutkijat: Ermala 2019 arkistotutkimus, Karhapää 2026 inventointi

Muutokset: status (ennen mahdollinen muinaisjäänös), tyyppi (ennen torppa), sijaintipiste, rajausta lisätty

Huomiot: Muinaisjäänösrekisteri: Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa ja sitä ei ole rajattu. Museo-kartan piste on viitteellinen. (Lähde: Kuninkaankartasto)

Karhapää 2026: Kohde on paikannettu väärin Kuninkaan kartalta (1776-1805). Kohteen sijaintipiste muutettiin vuoden 1804 Nurmijärven Hyvinkään isojakokartan ja vuoden 1840 Nurmijärven pitäjänkartan perusteella (ei myöhempiä päällepiirroksia). Taloa tai torppaa ei ole merkitty Kuninkaan kartalle (1776-1805). Rajamäki ei ole torppa isojakokartalla tai pitäjänkartalla, jonka vuoksi sen tyyppi muutettiin talonpaikaksi.

Paikalla on nykyään museo, jota varten paikalle ollaan tuotu/rakennettu vanhanaikaisia rakennuksia (ks. alla v. 1936 ilmakuva). Kohteen status muutettiin muuksi kulttuuriperintökohdeeksi, rajausta perustuu isojakokartan tonttimaahan. Isojakokartan tonttimaa vaikuttaisi sijoittuvan pääosin museon länsipuolelle, jossa on ollut vähemmän rakennuksia. Rajausta on suurempi kuin tonttimaa isojakokartan epätarkkuuden vuoksi. Kaikissa ilmakuvissa isojakokartan tonttimaa ei ole täynnä rakennuksia, jonka perusteella 1700-luvun tai vanhempiä kulttuurikerroksia tai rakenteita on voinut säilyä.

Hiilimiilu 1 Valta-akseli punaisella. Talonpaikka 4 Rajamäki rajausta sinipunaisella ja sijaintipiste sinisellä. Rajamäen vanha muinaisjäänösrekisterin sijaintipiste (ei kartalla) on noin 1800 m etelään kohteen uudesta sijaintipisteestä

Talotontti ympyröitynä v. 1804 isojakokartan otteessa.

Kohteen rajaus vuoden 1936 ilmakuvassa.

Museoalue kuvattuna koilliseen.

5 NURMIJÄRVI YLI-URTTILA

Mjtunnus: 1000036443
 Status: ei ole mitään
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: torppa

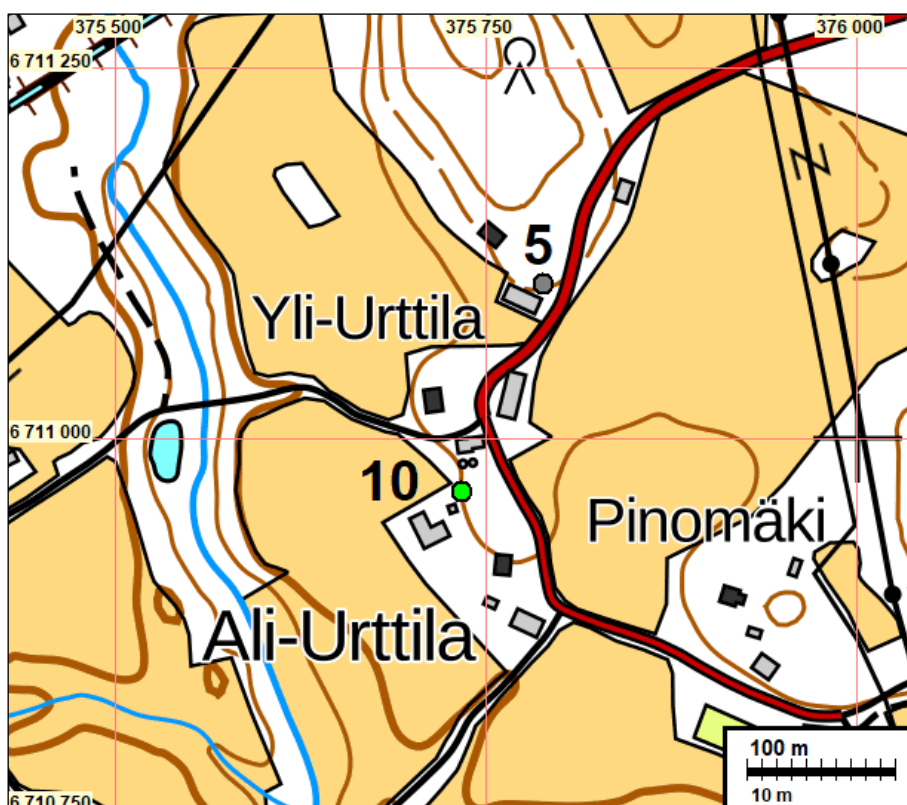
Koordin: N: 6711104 E: 375789

Tutkijat: Ermala 2019 arkistotutkimus, Karhapää 2026 inventointi

Muutokset: ehdotetaan poistettavaksi, ennen mahdollinen muinaisjäänös

Huomiot: Muinaisjäänösrekisteri: Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa ja sitä ei ole rajattu. Museo-kartan piste on viitteellinen. (Lähde: Kuninkaankartasto)

Karhapää 2026: Vuoden 1786 Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartan kohdetta lähin talo on nimeltään Urttila. Kohde on nimetty väärin, koska isojakokartan talon nimi on Urttila. Kohde ehdotetaan nimen takia poistettavaksi, ja sen korvaa uusi kohde 10 Nurmijärvi Urttila.

Poistettava kohde 5 Yli-Urttila harmaalla ja talonpaikka 10 Urttila vihreällä.

6 NURMIJÄRVI PINOMÄKI

Mjtunnus: 1000036442
 Status: ei ole mitään
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: torppa

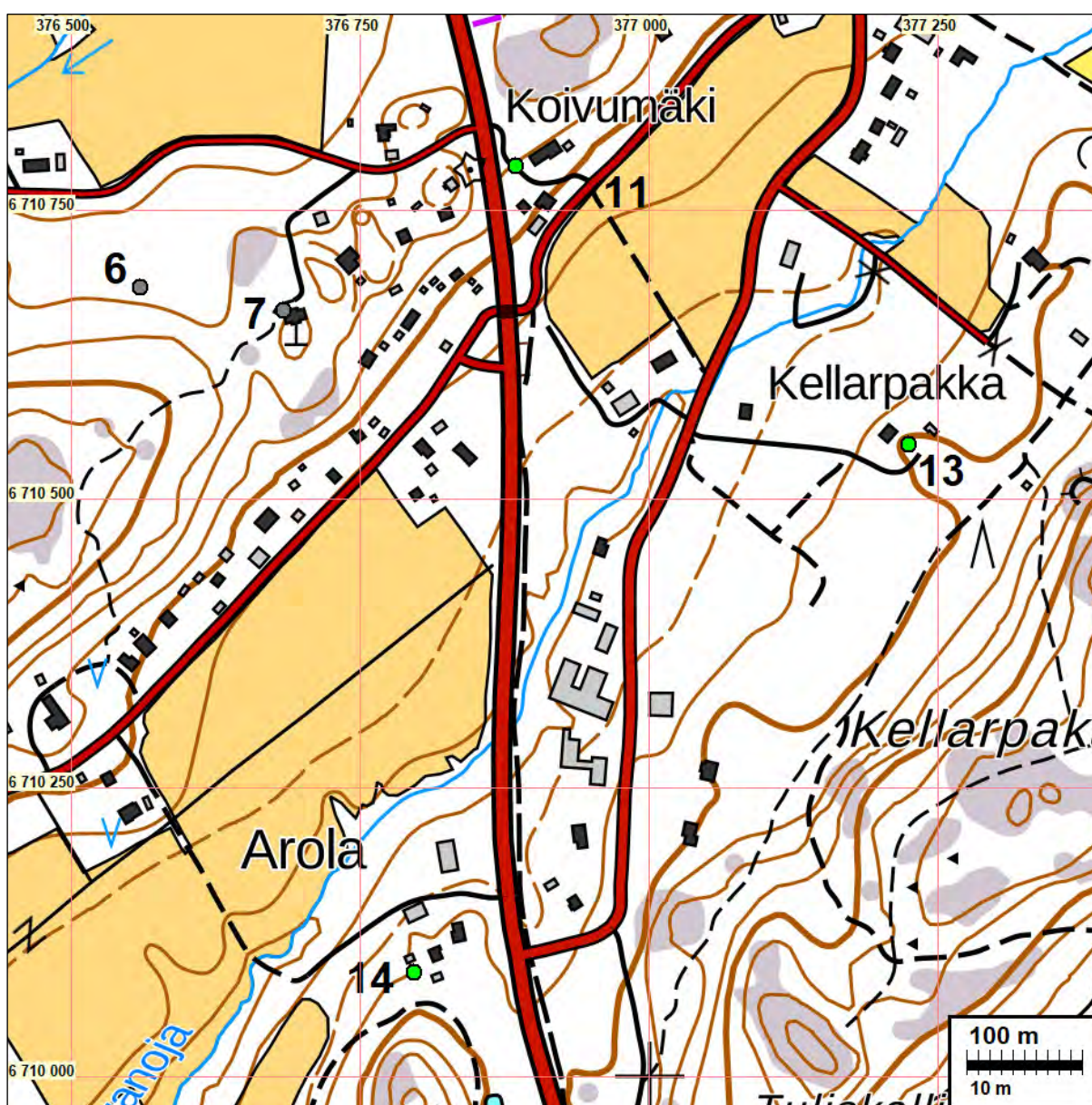
Koordin: N: 6710683 E: 376560

Tutkijat: Ermala 2019 arkistotutkimus, Karhapää 2026 inventointi

Muutokset: ehdotetaan poistettavaksi, ennen mahdollinen muinaisjäännös

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa ja sitä ei ole rajattu. Museo-kartan piste on viitteellinen. (Lähde: Kuninkaankartasto)

Karhapää 2026: Kohteiden 6 Pinomäki ja 7 Arola sijaintipisteet ovat vierekkäin. On epäselvää, että mihin Kuninkaan kartan torppaan kohteen sijaintipiste viittaa. Vuoden 1786 Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartan kohdetta lähin talonpaikka on nimeltään Björkbacka. Kohde on nimetty väärin, koska isojakokartan talon nimi on Björkbacka. Kohde ehdotetaan nimen takia poistettavaksi, ja sen korvaa uusi kohde 11 Nurmijärvi Björkbacka.

Harmaalla poistettavat kohteet 6 Pinomäki ja 7 Arola. Vihreällä talonpaikat 11 Björkbacka, 13 Källarbacka ja 14 Ribacka.

7 NURMIJÄRVI AROLA

Mjtunnus: 1000036441
 Status: ei ole mitään
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: torppa

Koordin: N: 6710663 E: 376684

Tutkijat: Ermala 2019 arkistotutkimus, Karhapää 2026 inventointi

Muutokset: ehdotetaan poistettavaksi, ennen mahdollinen muinaisjäännös
 Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa ja sitä ei ole rajattu. Museo-
 kartan piste on viitteellinen. (Lähde: Kuninkaankartasto)

Karhapää 2026: Kohteiden 6 Pinomäki ja 7 Arola sijaintipisteet ovat vierekkäin. On epäselvää, että mihin Kuninkaan kartan torppaan sijaintipiste viittaa. Vuoden 1786 Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartan kohdetta lähin talonpaikka on nimeltään Björkbacka. Kohde on nimetty väärin, koska isojakokartan talon nimi on Björkbacka. Kohde ehdotetaan nimen takia poistettavaksi, ja sen korvaa uusi kohde 11 Nurmijärvi Björkbacka.

Kartta kohteessa [6 NURMIJÄRVI PINOMÄKI](#)

8 NURMIJÄRVI KORKEAKALLIO

Mjtunnus: 1000036439
 Status: ei ole mitään
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: torppa

Koordin: N: 6711123 E: 378816

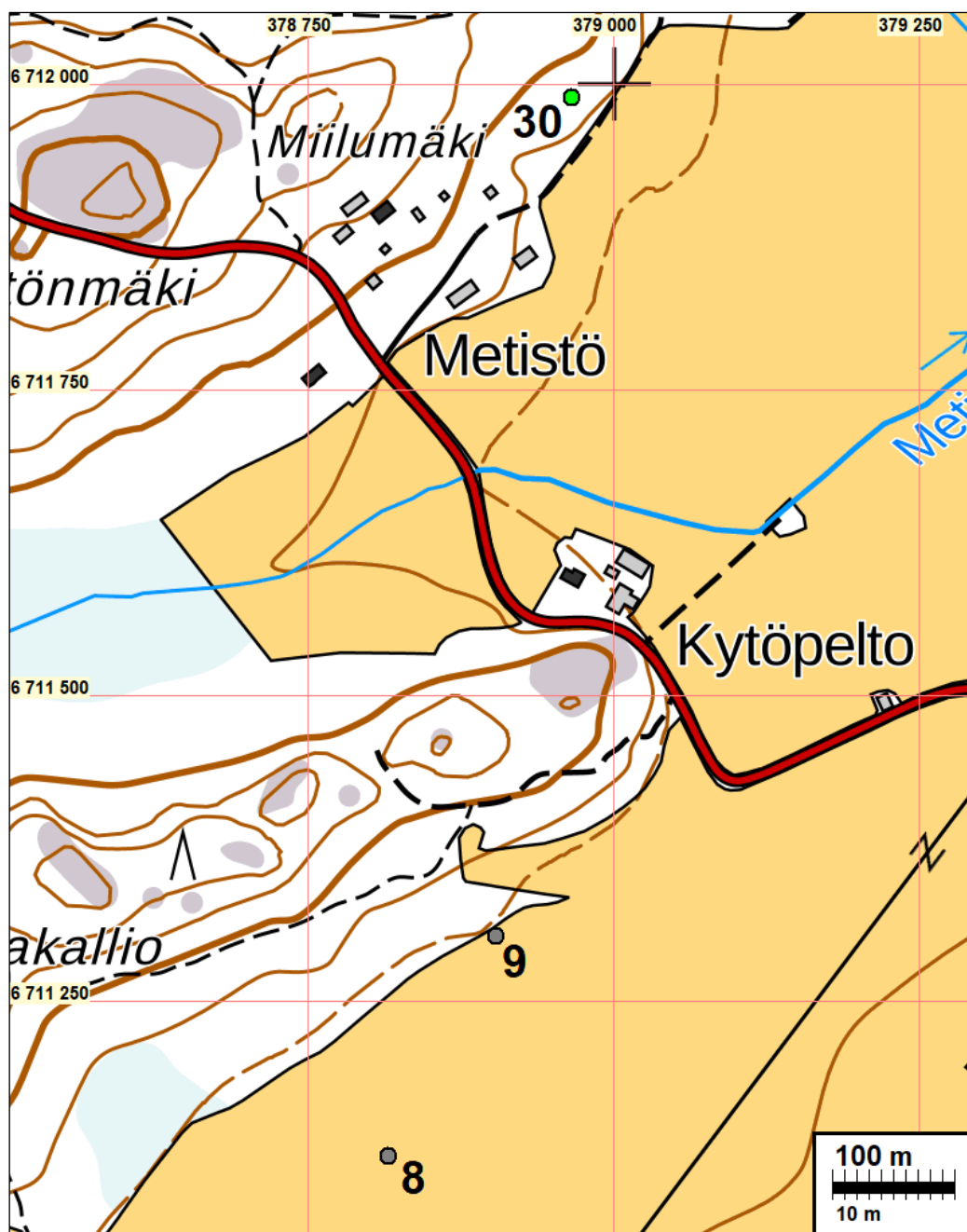
Tutkijat: Ermala 2019 arkistotutkimus, Karhapää 2026 inventointi

Muutokset: ehdotetaan poistettavaksi, ennen mahdollinen muinaisjäännös

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa ja sitä ei ole rajattu. Museo-
 kartan piste on viitteellinen. (Lähde: Kuninkaankartasto)

Karhapää 2026: Kohteiden 8 Korkeakallio ja 9 Kytöpelto sijaintipisteet ovat vierekkäin. On epäselvää, että mihin Kuninkaan kartan torppaan muinaisjäännösrekisterin sijaintipiste viittaa. Alueelle on merkitty kolme torppaa Kuninkaan kartalle, mutta kartta on alueella epätarkka ja maastonmuodot eivät vastaa uudempia karttoja. Kuninkaan kartta ei ole luotettava lähde torppien tai talojen tarkkaan paikannukseen. Vuoden 1786 Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartalla alueella ei ole talonpaikkoja tai torppia, joten kohde ehdotetaan poistettavaksi.

Harmaalla poistettavat kohteet 8 Korkeakallio ja 9 Kytöpelto. Vihreällä hiilimiilu 30 Miilumäki.

9 NURMIJÄRVI KYTÖPELTO

Mjtunnus: 1000036440
 Status: ei ole mitään
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: torppa

Koordin: N: 6711303 E: 378904

Tutkijat: Ermala 2019 arkistotutkimus, Karhapää 2026 inventointi

Muutokset: ehdotetaan poistettavaksi, ennen mahdollinen muinaisjäänös

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohdetta ei ole tarkastettu maastossa ja sitä ei ole rajattu. Museo-kartan piste on viitteellinen. (Lähde: Kuninkaankartasto)

Kohteiden 8 Korkeakallio ja 9 Kytöpelto sijaintipisteet ovat vierekkäin. On epäselvää, että mihin Kuninkaan kartan torppaan muinaisjäännösrekisterin sijaintipiste viittaa. Alueelle on merkitty kolme torppaa Kuninkaan kartalle, mutta kartta on alueella epätarkka ja maastonmuodot eivät vastaa uudempia karttoja. Kuninkaan kartta ei ole luotettava lähde torppien tai talojen tarkkaan paikannukseen. Vuoden 1786 Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartalla alueella ei ole talonpaikkoja tai torppia, joten kohde ehdotetaan poistettavaksi.

Kartta kohteessa [8 NURMIJÄRVI KORKEAKALLIO](#)

10 NURMIJÄRVI URTILA

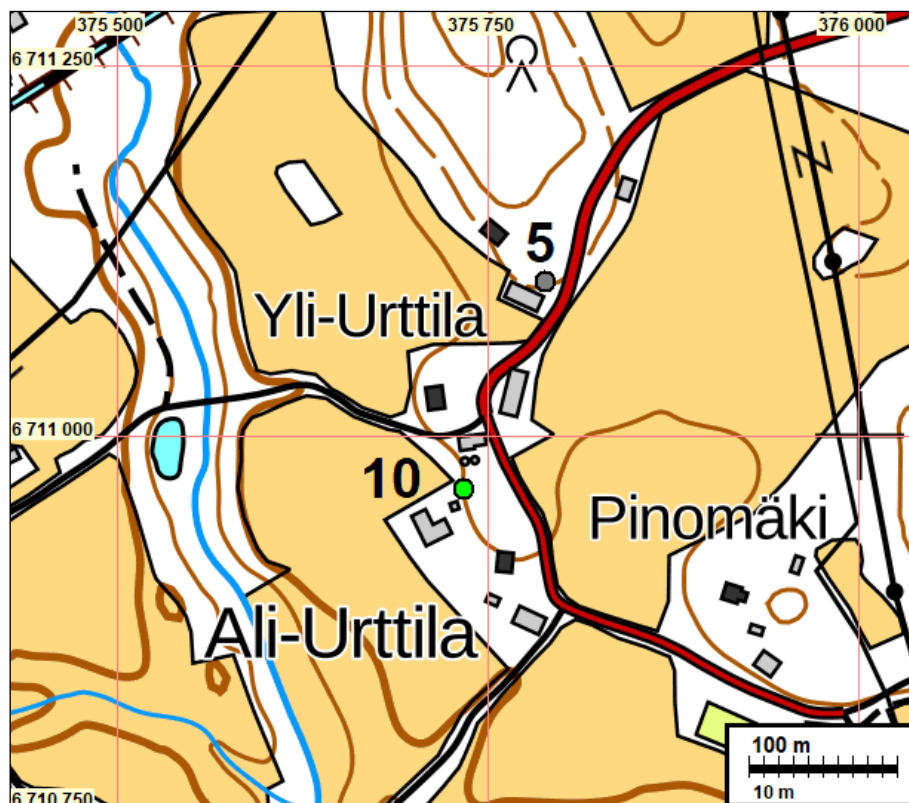
Mjtunnus: uusi kohde
Status: muu kohde
Ajoitus: historiallinen
Tyyppi: talonpaikka

Koordin: N: 6710964 E: 375734

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Kuninkaan kartalle (v. 1776-1805) on merkitty alueelle torppa. Kuninkaan kartta ei kuitenkaan ole luotettava lähde historiallisen torppien tai talojen tarkkaan paikannukseen. Vuoden 1786 Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartalla paikalla on tontti nimeltä Urttila, johon kohteen sijaintipiste perustuu. V. 1840 pitäjänkartalla, jossa on myöhempiä päällepiirroksia on Urttilan kohdalla talonpaikka (ei torppa). Vuoden 1871 Senaatinkartalla on useita rakennuksia isojakokartan tonttimaan paikalla. Vuoden 1936 ilmakuvan rakennukset ovat eri paikoilla kuin v. 1871 senaatinkartalla.

Isojakokartan tonttimaan kohdalla on nykyään kaksi tiheään rakennettua maatilaa. Vuoden 1936 ilmakuvassa ei ole yhtäkään nykyistä päärakennusta. Isojakokartan tonttimaan alueella on useita rakennuksia ja voimakkaasti muokattua pihamaata, joten on epätodennäköistä, että alueella on säilynyt 1700-luvun tai vanhempia kulttuurikerroksia tai rakenteita.

Poistettava kohde 5 Yli-Urttila harmaalla ja talonpaikka 10 Urttila vihreällä.

Urttilan talotontti vuoden 1786 isojakokartalla.

Urttila vuoden 1871 Senaatinkartalla.

Kohteet 5 ja 10 vuoden 1936 ilmakuvasa.

11 NURMIJÄRVI BJÖRKBACKA

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: muu kohde
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: talonpaikka

Koordin: N: 6710788 E: 376885

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

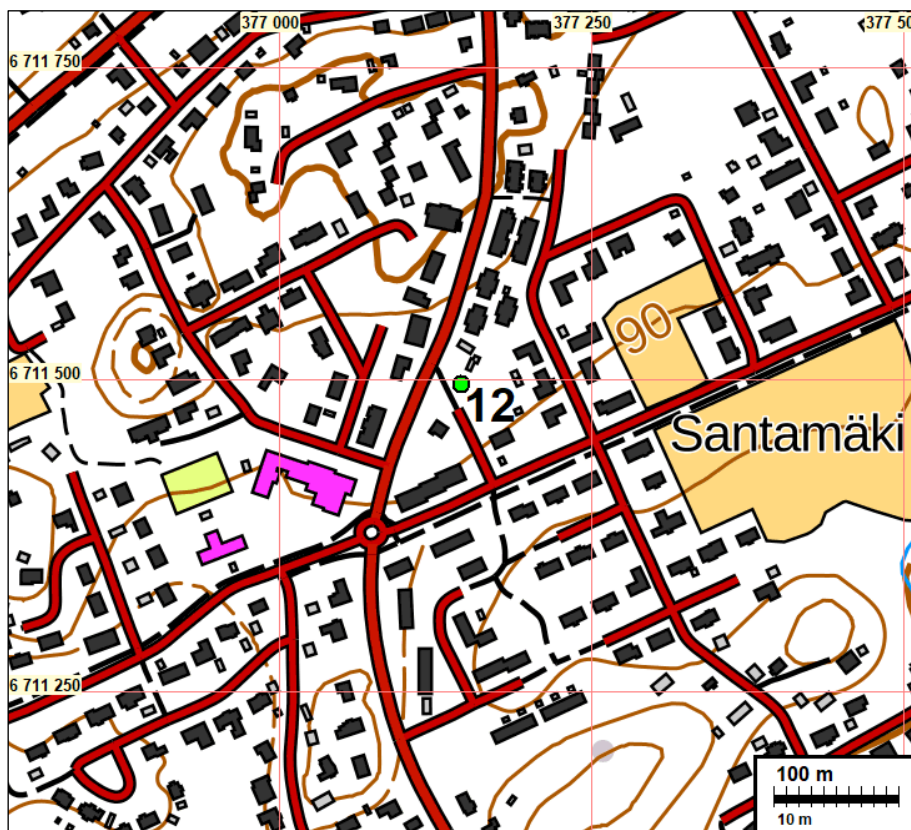
Huomiot: Karhapää 2026: Talonpaikka paikannettiin vuoden 1786 Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartalta ja vuoden 1840 Nurmijärven pitäjänkartalta (ei myöhempiä päällepiirroksia). Alueelle on merkitty kolme torppaa Kuninkaan kartalla (1776-1805), mutta isojakokartalla ja pitäjänkartan perusteella paikalla ei ole torppa vaan talonpaikka. Isojakokartan talonpaikalla on raskasrakenteisia omakotitaloja ja Rajamäentie, joita ei näy vuoden 1936 ilmakuvassa (ks. alla). Talonpaikan ympäristössä kasvaa tummatulikukkaa.

Tonttimaan pohjoispuolen mäki (Koivumäki) tutkittiin maastossa. Kaakkoispuolen pelto oli kesannolla, ja siihen ei kaivettu koekuoppia.

Harmaalla poistettavat kohteet 6 Pinomäki ja 7 Arola. Vihreällä talonpaikat 11 Björkbacka, 13 Källarbacka ja 14 Ribacka.

Vihreällä talonpaikka 12 Nybacka 2.

Talonpaikka Nybacka vuoden 1786 isojakokartan otteessa.

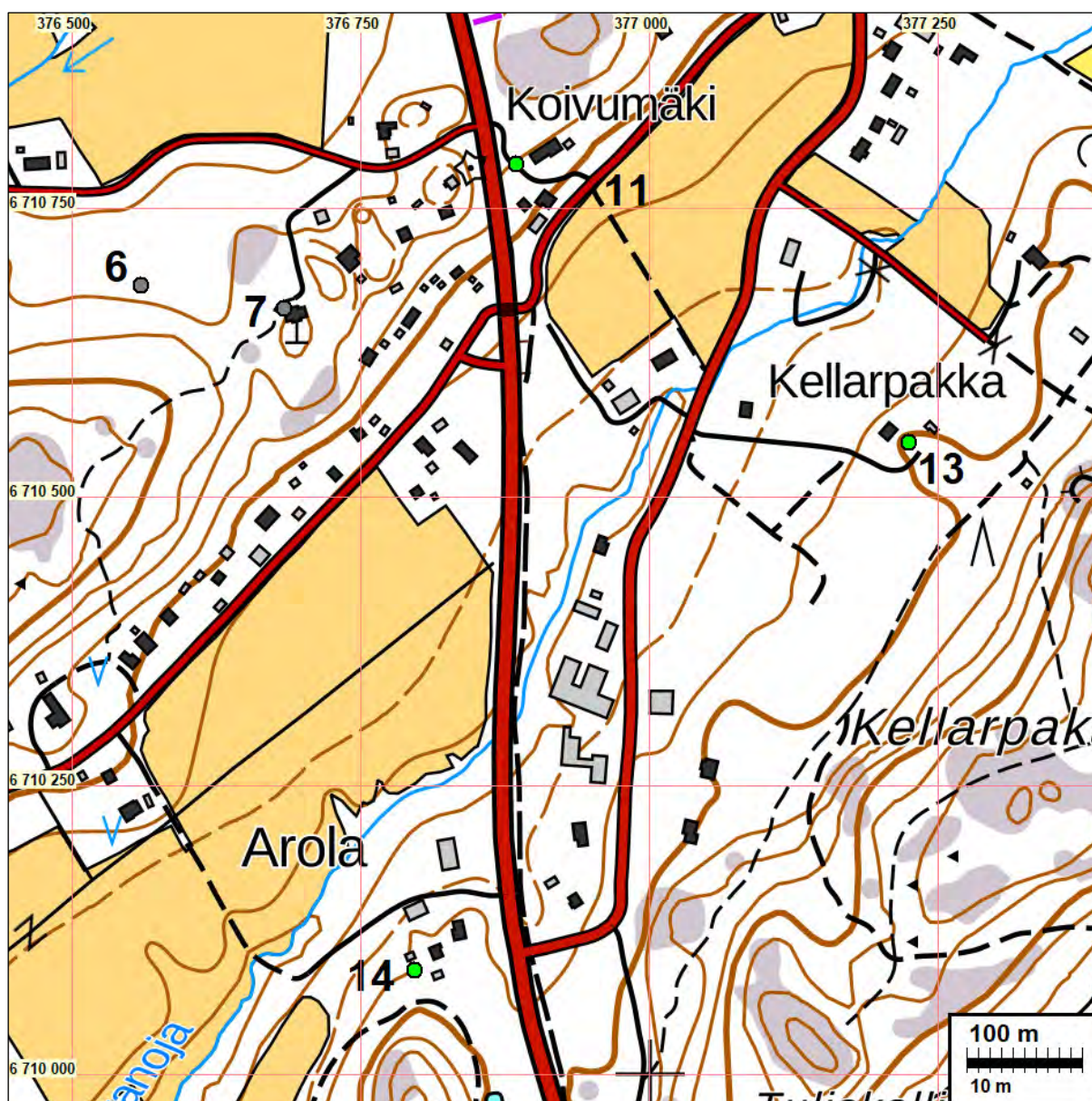
13 NURMIJÄRVI KÄLLARBACKA

Mjunnus: uusi kohde
 Status: muu kohde
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: talonpaikka

Koordin: N: 6710547 E: 377225

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Talonpaikka paikannettiin vuoden 1786 Nurmijärven Kirkonkylän isojakokartalta ja vuoden 1840 Nurmijärven pitäjänkartalta (ei myöhempiä päällepiirroksia). Alueelle on merkitty kolme torppaa Kuninkaan kartalla (1776-1805), mutta isojakokartalla ja pitäjänkartan perusteella paikalla ei ole torppa vaan talonpaikka. Paikalla on nykyään raskasrakenteinen omakotitalo ja voimakkaasti muokattua pihamaata.

Harmaalla poistettavat kohteet 6 Pinomäki ja 7 Arola. Vihreällä talonpaikat 11 Björkbacka, 13 Källarbacka ja 14 Ribacka.

15 NURMIJÄRVI HYVÄMÄKI

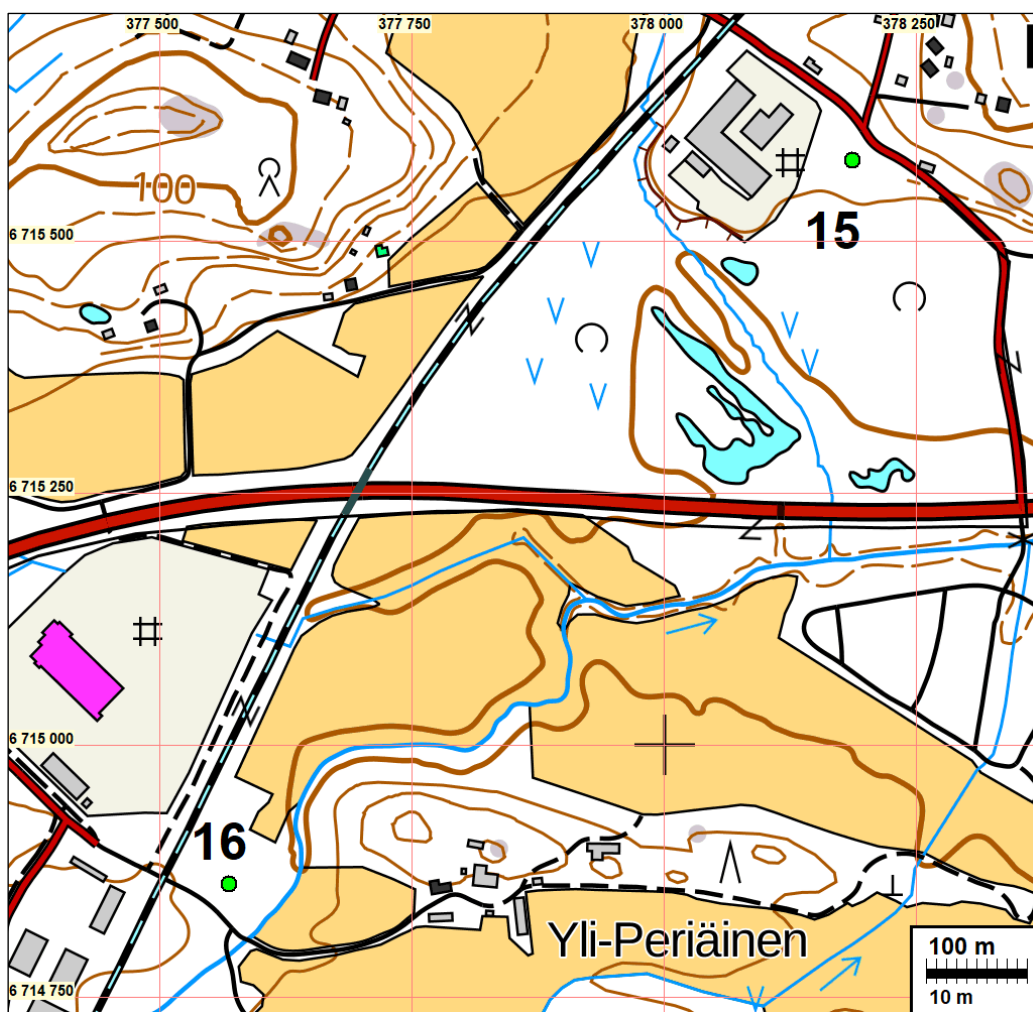
Mjtunnus: uusi kohde
 Status: muu kohde
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: talonpaikka

Koordin: N: 6715691 E: 378258

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Talonpaikka paikannettiin vuoden 1804 Nurmijärven Hyvinkään isojakokartan ja vuoden 1840 Nurmijärven pitäjänkartan perusteella (ei myöhempiä päällepiirroksia). Taloa tai torppaa ei ole merkitty Kuninkaan kartalle (1776-1805).

Paikalla on ollut maatila vielä vuoden 1936 ilmakuvassa. Vuoden 1951 ilmakuvassa paikalla on pääosin eri rakennukset kuin vuonna 1936 ja viereen on rakennettu teollisia rakennuksia. Ilmakuvien perusteella paikalla on ollut voimakasta maanmuokkausta ja rakentamista, ja on epätodennäköistä, että paikalla on säilynyt 1700-luvun tai vanhempia kulttuurikerroksia tai rakenteita.

Talonpaikat 15 Hyvämäki ja 16 Pärjäinen vihreällä.

Hyvämäki vuoden 1804 isojakokartalla.

Hyvämäki vuoden 1936 ilmakuvassa.

Hyvämäki vuoden 1951 ilmakuvassa.

16 NURMIJÄRVI PÄRIJÄINEN

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: muu kohde
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: talonpaikka

Koordin: N: 6714862 E: 377569

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Talonpaikka paikannettiin vuoden 1804 Nurmijärven Hyvinkään isojakokartan ja vuoden 1840 Nurmijärven pitäjänkartan perusteella (kohdalla myöhempiä päällepiirroksia). Taloa tai torppaa ei ole merkitty Kuninkaan kartalle (1776-1805). Tonttimaalla on tiheään rakennettu maatila vuoden 1978 ilmakuvassa, jonka jälkeen se on täysin metsittynyt. Vuoden 1978 rakennukset ovat laajempia kuin vuoden 1936 ilmakuvassa. Ilmakuvien ja maastohavaintojen perusteella on epätodennäköistä, että paikalla on säilynyt 1700-luvun tai vanhempia kulttuurikerroksia tai rakenteita.

Kartta kohteessa [15 NURMIJÄRVI HYVÄMÄKI](#)

Pärjäinen vuoden 1804 isojakokartan otteessa.

Pärjäinen vuoden 1936 ilmakuvassa.

Pärijäinen vuoden 1978 ilmakuvassa.

Kohde kuvattuna koilliseen.

17 NURMIJÄRVI PINNI

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: muu kulttuuriperintökohde (s)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: talonpaikka

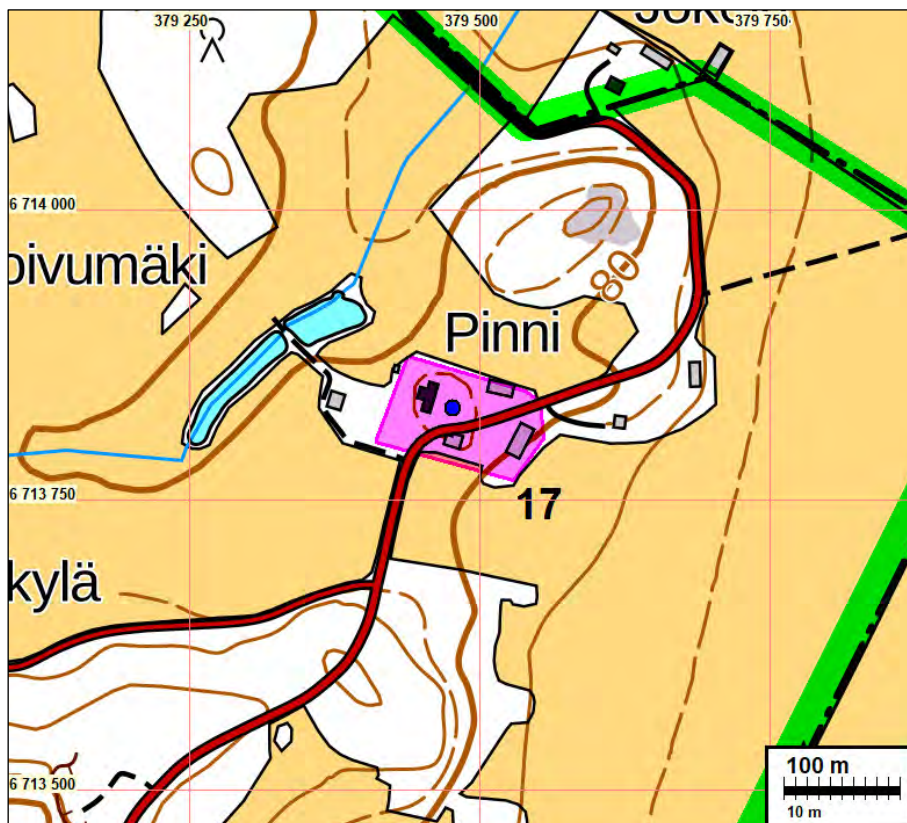
Koordin: N: 6713829 E: 379477

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Talonpaikka paikannettiin vuoden 1804 Nurmijärven Hyvinkään isojakokartan ja vuoden 1840 Nurmijärven pitäjänkartan perusteella (ei päällepiirroksia). Taloa tai torppaa ei ole merkitty Kuninkaan kartalle (1776-1805).

Tontti on säilyttänyt maatalousvaltaisen luonteensa ja rakennuskanta on pääosin vanhaa (ks. vuoden 1936 ilmakeku).

Talonpaikka 17 Pinni suoja-alue sinipunaisella ja sijaintipiste sinisellä.

Talontontti ympäröitynä v. 1804 isojakokartan otteessa.

Kohteen rajaus vuoden 1936 ilmakuvassa.

Pellon taustalla Pinnin tontti, kuvasuunta länteen.

18 NURMIJÄRVI KUPURINNUMMI 1

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: muu kohde (ei suojelukohde)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: rajamerkki

Koordin: N: 6717938 E: 378351

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Vuoden 1804 Nurmijärven Hyvinkään kylän isojakokartalla paikalla on tilojen välinen rajakulma – ei kylien.

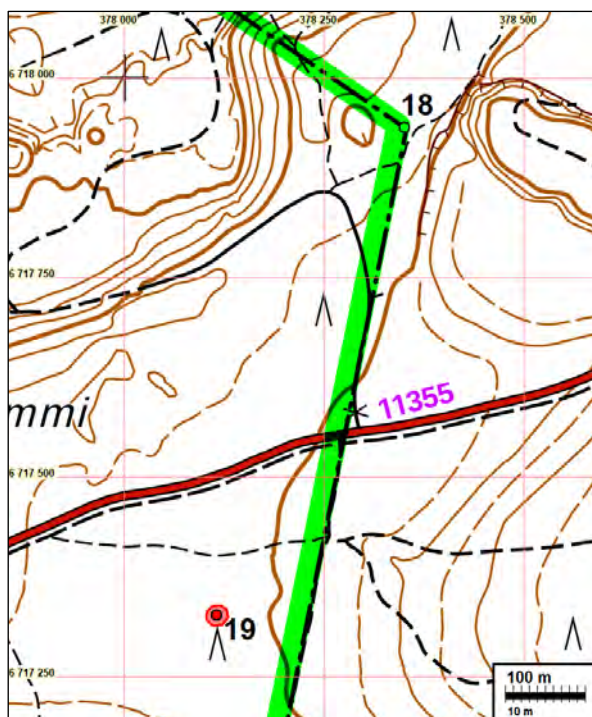
Rajamerkki on edelleen käytössä oleva Nurmijärven ja Hyvinkään välinen rajamerkki ja/tai käytössä oleva tilusajamerkki. Paikalla on neliömäinen 2 x 2 m osittain sortunut ladottu raja-

merkki, jonka keskellä on pystyssä oleva laakakivi. Rajamerkki todennäköisesti ajoittuu 1900-luvulle, mahdollisesti v. 1917 jolloin Hyvinkää muodostettiin Nurmijärvestä ja Hausjärvestä, ellei kyseessä ole tilusrajamerkki.

Rajamerkki kuvattuna koilliseen.

Vihreällä rajamerkki 18 Kupurinummi 1 ja punaisella hiilimiilu 19 Kupurinummi 2.

19 NURMIJÄRVI KUPURINNUMMI 2

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6717327 E: 378116

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Pystymiilu, jonka halkaisija on 15 m ilmanottoaukkojen kuoppineen, ja 11 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea. Pohjoispuolen ilmanottoaukopat ovat osittain tuhoutuneet koneurasta. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen.

Kartta kohteessa [18 NURMIJÄRVI KUPURINNUMMI 1](#)

Hiilimiilu kuvattuna etelään.

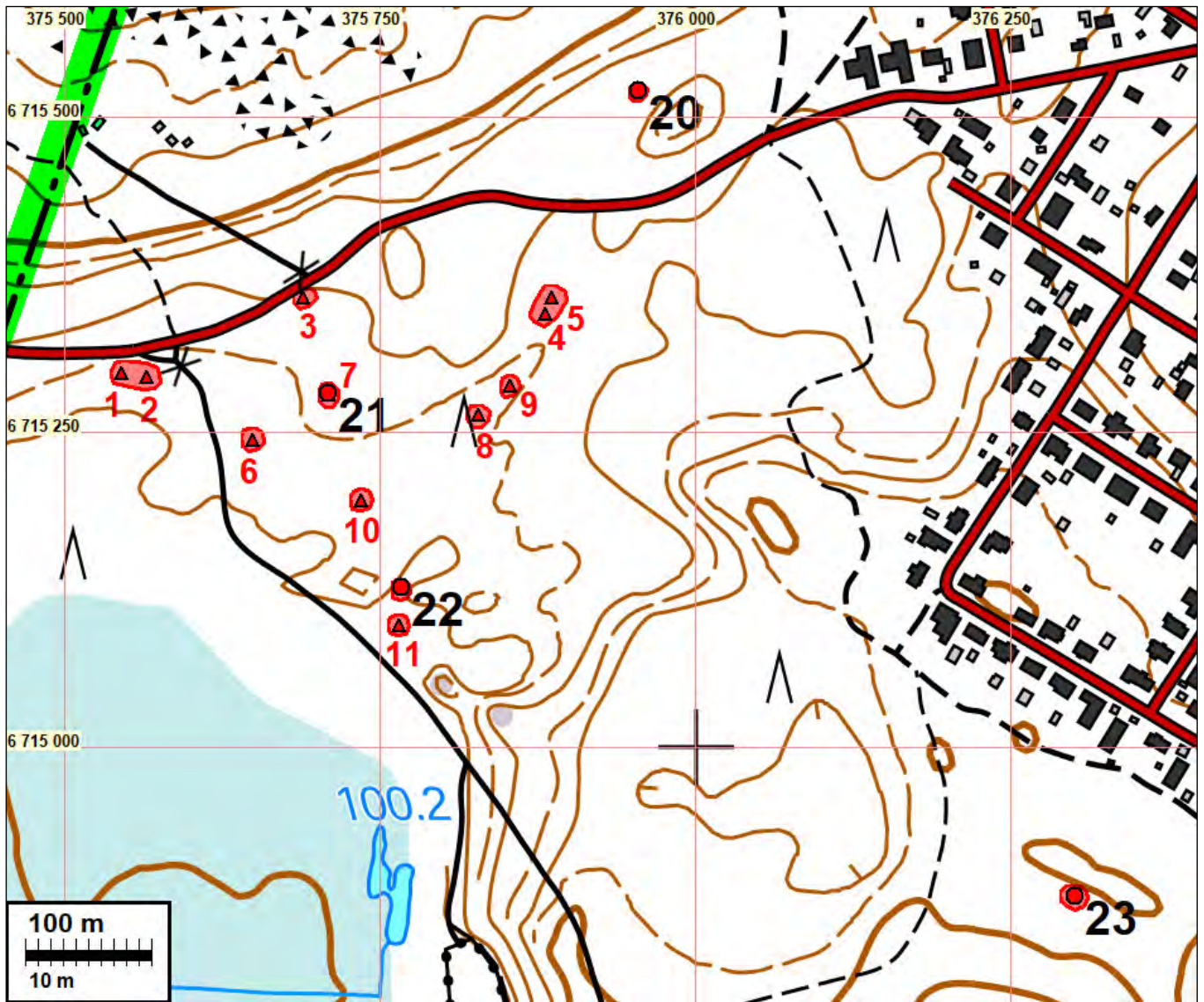
20 NURMIJÄRVI SOLTTLANNUMMI 1

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: tervahauta

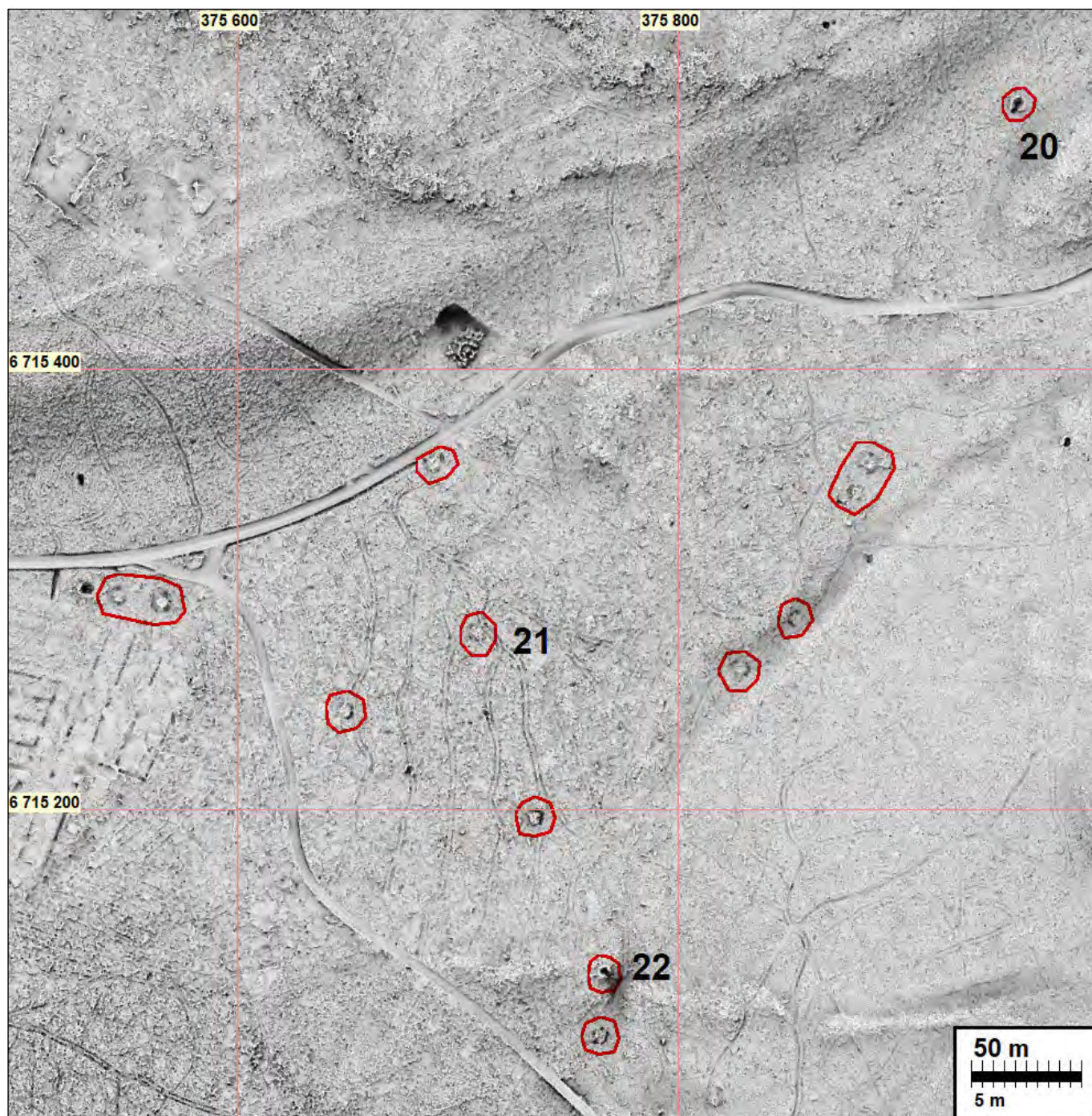
Koordin: N: 6715521 E: 375955

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Tervahaudan halkaisija vallin kanssa on 8 m. Kuopan halkaisija on 5 m, syvyys noin 1 m ja muodoltaan jyrkkäreunainen. Tervahaudan halssi on lounaaseen. Tervahaudassa on hiilensekaista hiekkaa.

Punaisella tervahauta 20 Solttilannummi 1, hiilimiilukohde 21 Solttilannummi 2 (kolmiot ovat kohteen alakohteita, alakohteiden numerot punaisella), tervahauta 22 Solttilannummi 3 ja hiilimiilu 23 Kahitie.

5 p laserkeilausaineiston visualisointi. Punaisella tervahauta 20 Solttilannummi 1, hiilimiilukohde 21 Solttilannummi 2 ja tervahauta 22 Solttilannummi 3.

Tervahauta 20 Solttilannummi 1 länteen.

21 NURMIJÄRVI SOLTILANNUMMI 2

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6715281 E: 375709

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Alueella on 11 pystymiilua.

Alakohde 1: N 6715297 E 375546

9 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen.

Alakohde 2: N 6715294 E 375566

10 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on noin 0,8 m korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen.

Alakohde 3: N 6715358 E 375689

9 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen.

Alakohde 4: N 6715344 E 375881

7 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 5 m ilman. Hiilimiilu on alle puoli metriä korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen.

Alakohde 5: N 6715357 E 375886

10 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan kupera, ja miilun keskellä on pieni laakea kuoppa.

Alakohde 6: N 6715245 E 375649

8 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 5 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen.

Alakohde 7: N 6715281 E 375709

9 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on alle puoli metriä korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen.

Alakohde 8: N 6715264 E 375829

9 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on alle puoli metriä korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan kupera.

Alakohde 9: N 6715287 E 375854

9 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on alle puoli metriä korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen. Hiilimiilu on notkelmassa.

Alakohde 10: N 6715196 E 375735

8 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 5 m ilman. Hiilimiilu on noin 0,8 m korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen.

Alakohde 11: N 6715097 E 375765

8 m halkaisija ilmanottoaukkojen kuoppineen ja 5 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja siinä on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on muodoltaan tasainen.

Kartta kohteessa [20 NURMIJÄRVI SOLTILANNUMMI 1](#)

Vasemmalla: Alakohde 1 luoteeseen. Oikealla: Alakohde 2 luoteeseen.

Vasemmalla: Alakohde 3 kaakkoon. Oikealla: Alakohde 4 kaakkoon.

Vasemmalla: Alakohde 5 luoteeseen. Oikealla: Alakohde 6 lounaaseen.

Vasemmalla: Alakohde 7 pohjoiseen. Oikealla: Alakohde 8 lounaaseen.

Vasemmalla: Alakohde 9 koilliseen. Oikealla: Alakohde 10 etelään.

Alakohde 11 itään.

22 NURMIJÄRVI SOLTILANNUMMI 3

Mjtunnus: uusi kohde

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: historiallinen

Tyyppi: tervahauta

Koordin: N: 6715127 E: 375767

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Tervahaudan halkaisija vallin kanssa on noin 8 m. Kuopan halkaisija on noin 4 m, syvyys noin 70 cm ja se on muodoltaan jyrkkäreunainen. Tervahaudan halssi laskee rinteeseen kaakkoon.

Kartta kohteessa [20 NURMIJÄRVI SOLTILANNUMMI 1](#)

Kohde kuvattuna itään.

23 NURMIJÄRVI KAHITIE

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6714882 E: 376301

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Pystymiilun halkaisija on noin 10 m ilmanottokuoppineen ja 7 m ilman. Hiilimiilu on noin 30 cm korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa.

Kartta kohteessa [20 NURMIJÄRVI SOLTILANNUMMI 1](#)

Kohde kuvattuna lounaaseen.

24 NURMIJÄRVI KALATIENSUO

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

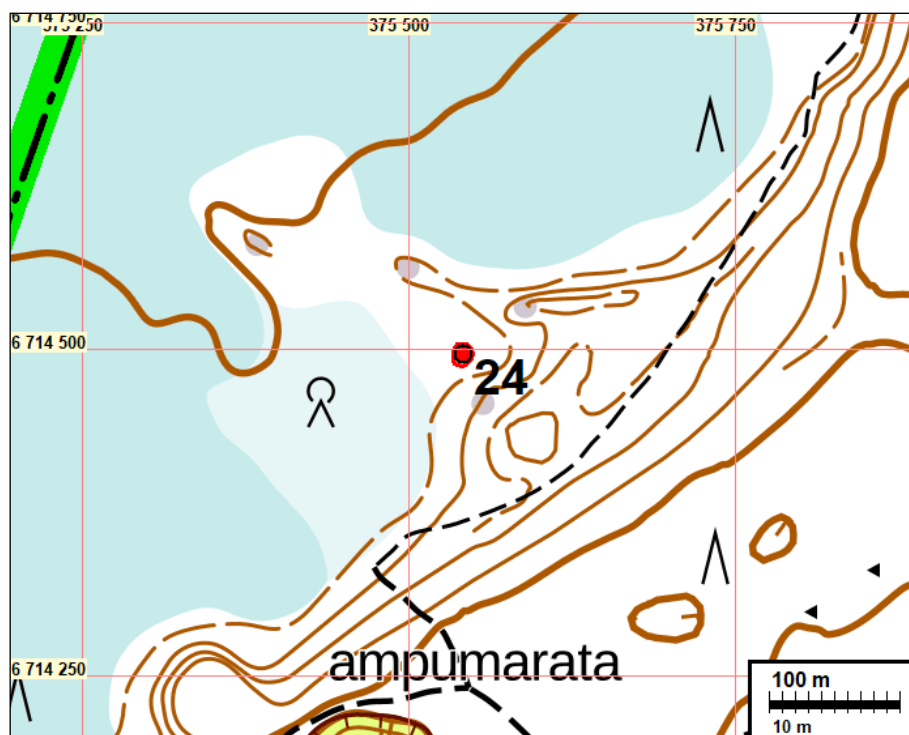

Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6714496 E: 375542

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Pystymiilun halkaisija on noin 9 m ilmanottokuoppineen ja 5 m ilman. Hiilimiilu on noin 70 cm korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa.

Punaisella hiilimiilu 24 Kalatiensuo.

Kohde kuvattuna koilliseen.

25 NURMIJÄRVI VALTA-AKSELI 2

Mjtunnus: uusi kohde

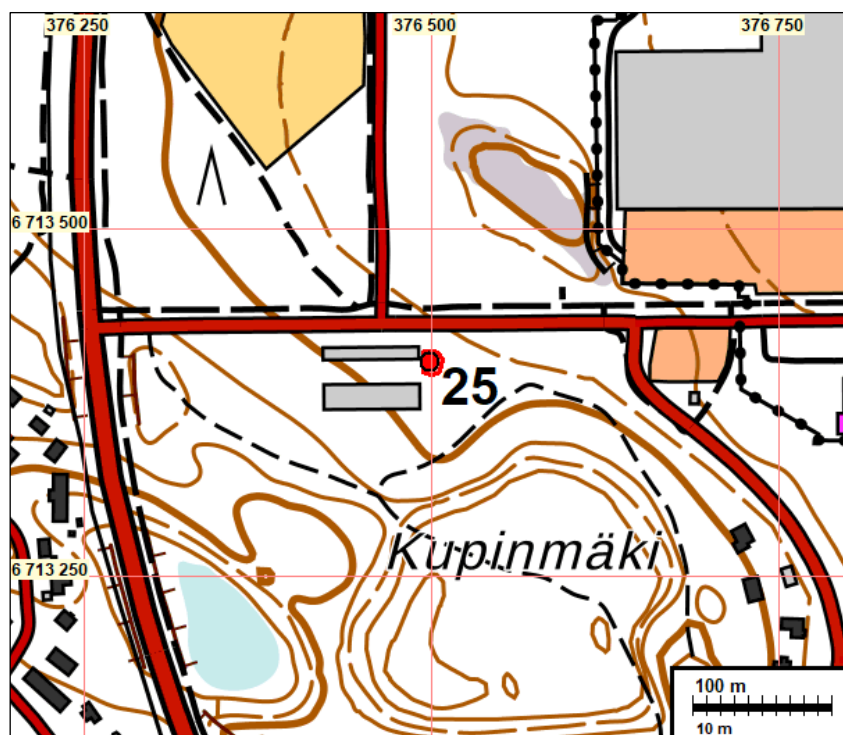

Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6713404 E: 376499

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Pystymiilun halkaisija on noin 11 m ilmanottokuoppineen ja 8 m ilman. Hiilimiilu on alle puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa. Länsipuolen ilmanottokuopat ovat osittain täyttyneet johtuen viereisestä varastosta.

Punaisella hiilimiilu 25 Valta-akseli 2.

Kohde kuvattuna länteen.

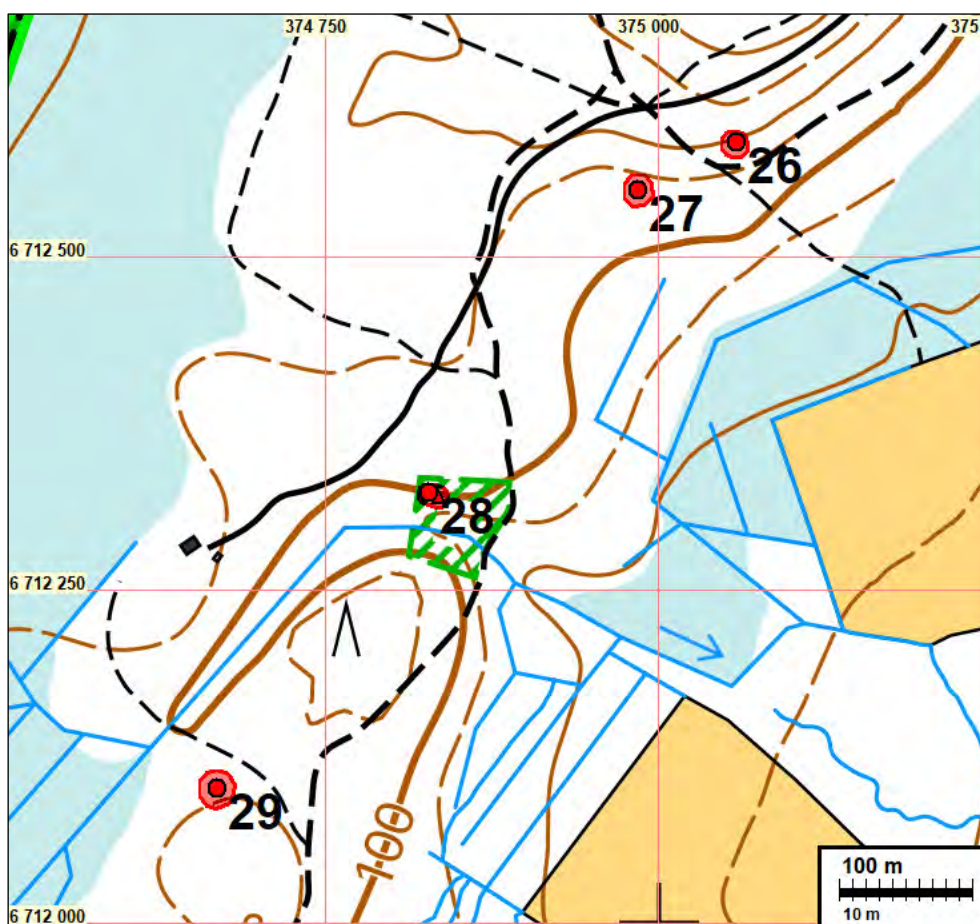
26 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 1

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: tervahauta

Koordin: N: 6712586 E: 375059

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Tervahaudan halkaisija vallin kanssa on noin 12 m. Kuopan halkaisija on noin 7 m. Tervahaudassa on hiilensekaista hiekkaa. Tervahauta on rakennettu etelään laskevaan rinteeseen, jonka takia sen pohjoispuolella on matala valli. Halssi laskee eteläkaakkoon.

Punaisella tervahauta 26 Käpylännurmi 1, hiilimiilu 27 Käpylännurmi 2, tervahautakohde 28 Käpylännurmi 3 (sijaintipiste alakohde 1 ja kolmio alakohde 2) ja hiilimiilu 29 Käpylännurmi 4.

Kohde kuvattuna pohjoisluoteeseen.

27 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 2

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6712550 E: 374985

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Pystymiilun halkaisija ilmanottokuoppineen on 14 m ja 10 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa.

Kartta kohteessa [26 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 1](#)

Kohde kuvattuna länteen.

28 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 3

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)

Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: tervahauta

Koordin: N: 6712323 E: 374828

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Paikalla on kaksi vierekkäistä tervahautaa etelään laskevassa rinteessä. Tervahautojen halssit laskevat etelään. Tervahaudat ovat luonnonsuojelualueella.

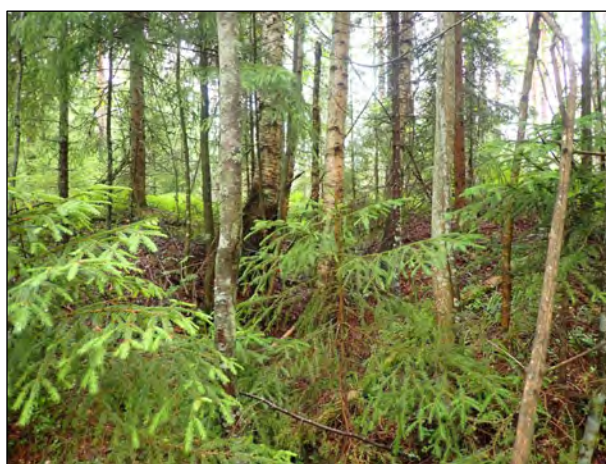
Alakohde 1: N 6712323 E 374828

Tervahaudan halkaisija on noin 9 m vallin kanssa. Kuopan halkaisija on noin 5 m ja se on muodoltaan loiva. Tervahaudan itävalli yhdistyy alakohteen 2 länsivallin kanssa. Tervahaudan kuopan pohjaa raotettiin lapiolla. Tervahaudassa on podsolimaannos, mutta hiiltä ei havaittu. Hiilinen maannos on todennäköisesti syvemmällä. Tervahautaan ei kaivettu kuoppaa, koska se on luonnonsuojelualueella. Muodon ja viereisen tervahaudan perusteella kyseessä täytyy kuitenkin olla tervahauta.

Alakohde 2: N 6712321 E 374835

Tervahaudan halkaisija on noin 8 m vallin kanssa. Kuopan halkaisija on noin 5 m, se on 1,5 m syvä ja muodoltaan jyrkkäreunainen. Tervahaudan kuopan pohjaa raotettiin lapiolla. Tervahaudassa on hiilensekaista hiekkaa, mutta ei podsolimaannosta.

Kartta kohteessa [26 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 1](#)

Vasemmalla: Alakohde 1 kuvattuna lounaaseen. Oikealla: Alakohde 2 kuvattuna pohjoiseen.

29 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 4

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6712101 E: 374669

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Pystymiilun halkaisija on noin 17 m ilmanottokuoppineen ja 12 m ilman. Hiilimiilu on alle puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa ja sen päällä on koneuria.

Kartta kohteessa [26 NURMIJÄRVI KÄPYLÄNNUMMI 1](#)

Kohde kuvattuna luoteeseen.

30 NURMIJÄRVI MIILUMÄKI

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: muu kohde
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6711989 E: 378966

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Pystymiilun halkaisija ilmanottokuoppineen on noin 15 m. Hiilimiilu on pinnallisesti tuhoutunut johtuen useista syvistä koneurista. Hiilimiilu ei erotu selvästi maastossa. Alueella kasvaa nuorta metsää ja hiilimiilun ympäristössä on runsaasti mustaa hiilistä maata. Koneurat näkyvät vuoden 2023 ilmakuvassa.

Hiilimiilu näkyy mahdollisesti vuoden 1936 ilmakuvassa. Maanomistaja muisti, että paikalla on ollut hiilimiilu, mutta ei tiennyt kuka sitä on käyttänyt, mahdollisesti isoisänsä.

Hiilimiilun huonon säilyneisyyden ja todennäköisen nuoren iän perusteella kohdetta ei suojella.

Kartta kohteessa [8 NURMIJÄRVI KORKEAKALLIO](#)

Kohde kuvattuna luoteeseen.

31 NURMIJÄRVI PINNINNUMMI 1

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6713580 E: 378515

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Alueella on neljä pystymiilua. Alakohteet 1-3 ovat vierekkäin.

Alakohde 1: N 6713580 E 378515

Hiilimiilun halkaisija on noin 12 m ilmanottokuoppineen ja 9 m ilman. Hiilimiilu on noin 70 cm korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa.

Alakohde 2: N 6713588 E 378525

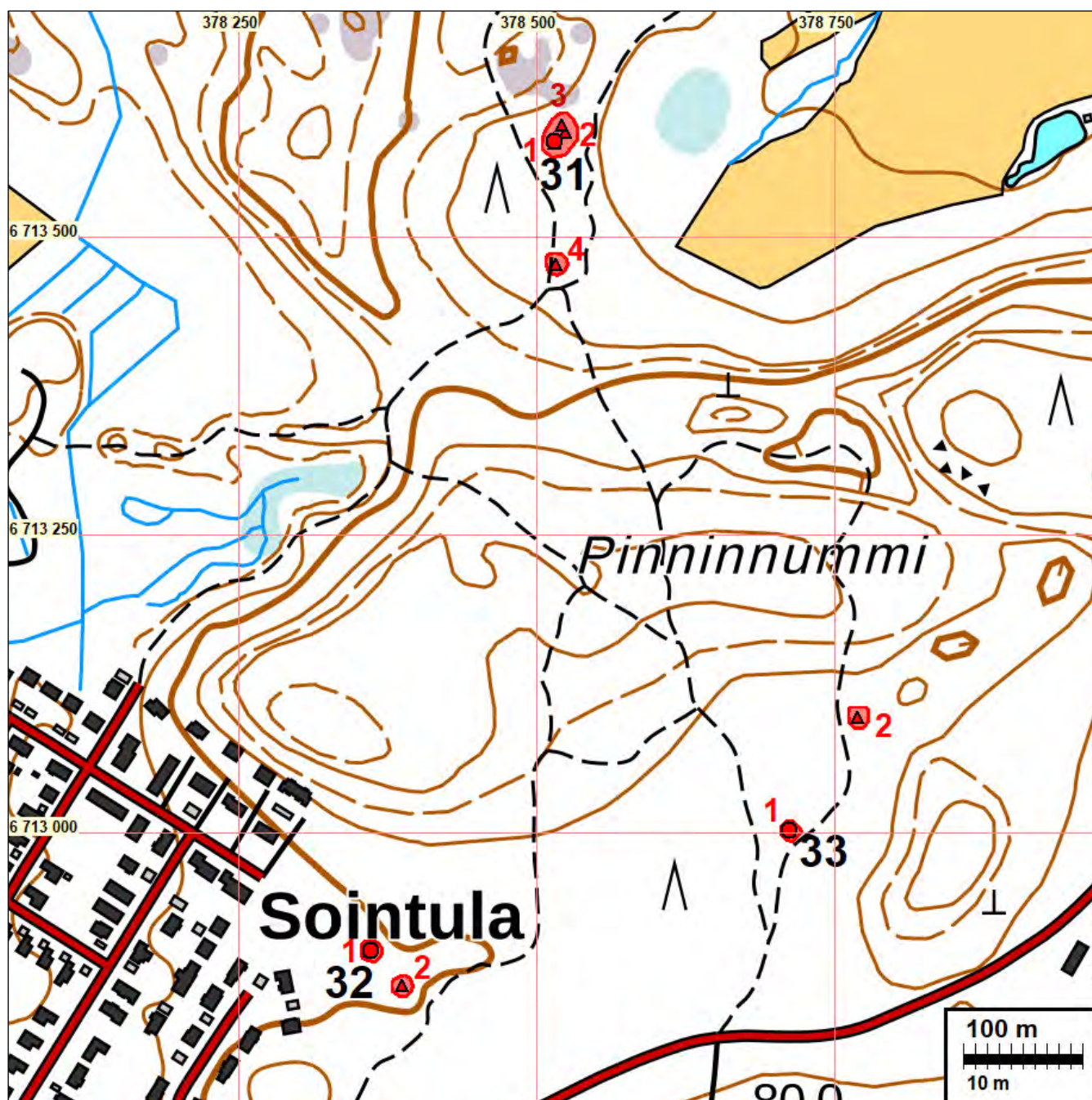
Hiilimiilun halkaisija on noin 9 m ilmanottokuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa.

Alakohde 3: N 6713595 E 378521

Hiilimiilun halkaisija on noin 7 m ilmanottokuoppineen ja 5 m ilman. Hiilimiilu on alle puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa.

Alakohde 4: N 6713478 E 378517

Hiilimiilun halkaisija on noin 9 m ilmanottokuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa.

Punaisella hiilimiilut 31 Pinninnummi 1, 32 Pinninnummi 2 ja 33 Pinninnummi 3. Alakohteet punaisilla numeroilla.

Vasemmalla: Alakohde 1 kuvattuna luoteeseen. Oikealla: Alakohde 2 kuvattuna etelään.

Vasemmalla: Alakohde 3 kuvattuna lounaaseen. Oikealla: Alakohde 4 kuvattuna lounaaseen.

32 NURMIJÄRVI PINNINNUMMI 2

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6712901 E: 378361

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Alueella on kaksi pystymiilua laikutetussa metsässä.

Alakohde 1: N 6712901 E 378361

Hiilimiilun halkaisija on noin 10 m ilmanottokuoppineen ja 7 m ilman. Hiilimiilu on alle puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on osittain tuhoutunut metsän laikutuksen takia.

Alakohde 2: N 6712873 E 378387

Hiilimiilun halkaisija on noin 9 m ilmanottokuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on alle puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa. Hiilimiilu on osittain tuhoutunut metsän laikutuksen takia.

Kartta kohteessa [31 NURMIJÄRVI PINNINNUMMI 1](#)

Vasemmalla: Alakohde 1 kuvattuna luoteeseen. Oikealla: Alakohde 2 kuvattuna itään.

33 NURMIJÄRVI PINNINNUMMI 3

Mjtunnus: uusi kohde
 Status: kiinteä muinaisjäännös (sm)
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: hiilimiilu

Koordin: N: 6713002 E: 378712

Tutkijat: Karhapää 2026 inventointi

Huomiot: Karhapää 2026: Alueella on kaksi neliömäistä hiilimiilua, mahdollisia lamamiiluja.

Alakohde 1: N 6713002 E 378712

Hiilimiilun halkaisija on noin 9 m ilmanottokuoppineen ja 6 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen ja neliömäinen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa.

Alakohde 2: N 6713098 E 378770

Hiilimiilun halkaisija on noin 11 m ilmanottokuoppineen ja 7 m ilman. Hiilimiilu on noin puoli metriä korkea ja se on muodoltaan tasainen ja neliömäinen. Hiilimiilussa on hiilensekaista hiekkaa.

Kartta kohteessa [31 NURMIJÄRVI PINNINNUMMI 1](#)

Vasemmalla: Alakohde 1 kuvattuna kaakkoon. Oikealla: Alakohde 2 kuvattuna länteen.